

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Katedra základů kinantropologie a humanitních věd

**Sportovní aktivity žáků základních škol
ve městě Příbrami**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce:
Ing. Pavel Berka, Csc.

Vypracovala:
Marie Umlaufová
Managment TVS

Praha, duben 2007

Jméno: Marie Umlaufová

Studijní obor: Management tělesné výchovy a sportu

Název práce: Sportovní aktivity žáků základních škol ve městě Příbrami

Anglický název: Sports activities of pupils of basic schools in Příbram

Vedoucí diplomové práce: Ing. Pavel Berka, Csc.

Cíle práce: Z teoretického hlediska vysvětlit a objasnit základní pojmy z oblasti sportu zejména ve vztahu k dětem a mládeži. Zmapovat sportovní možnosti ve městě Příbrami a na základě navrženého dotazníku provést průzkum u žáků základních škol zaměřený na vztah těchto dětí ke sportu. Zhodnotit získané výsledky a navrhnout optimální řešení týkající se dané problematiky.

Metoda: Studium pramenů, relevantních pro danou problematiku. Průzkum ve formě písemného dotazování na základě navrženého dotazníku u vybrané skupiny respondentů.

Výsledky: Mají pomoci při řešení některých otázek týkajících se vztahu dětí a mládeže ke sportu všeobecně a zejména pak ve městě Příbrami.

Klíčová slova: Aktivní sportování, děti a mládež, sportovní prostředí, průzkum, dotazník, analýza dat.

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Sportovní aktivity žáků základních škol ve městě Příbrami“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Pavla Berky, Csc. a pouze za použití literárních, odborných a elektronických zdrojů uvedených v seznamu literatury.

V Praze dne 4.4. 2007

Marie Umlaufová
.....

Marie Umlaufová

PODĚKOVÁNÍ:

Děkuji především Ing. Pavlu Berkovi, Csc. za jeho odborné rady a přínosné názory při vypracování mé diplomové práce. Bez jeho pomoci by tato práce nevznikla.

Současně chci také poděkovat za ochotu a spolupráci všem pracovníkům příbramských základních škol, kteří mi umožnili realizovat dotazníkové šetření.

OBSAH

I. ÚVOD.....	7
II. CÍLE PRÁCE.....	8
III. TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1. Význam sportu pro společnost.....	9
2. Charakteristika sportovního prostředí v ČR.....	11
2.1 Subjekty veřejné správy angažované v oblasti tělovýchovy a sportu v ČR.....	11
2.1.1 Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy.....	11
2.1.2 Ostatní subjekty veřejné správy.....	12
2.2 Organizované formy sportu pro všechny.....	13
2.2.1 Tělovýchovné a sportovní aktivity na školách.....	13
2.2.2 Občanská sdružení v tělovýchově a sportu.....	15
2.3 Komerční tělovýchovné a sportovní aktivity.....	17
2.4 Neorganizovaná tělovýchova a sport.....	17
2.5 Materiální a technická základna.....	18
3. Děti a sport.....	19
4. Marketingový výzkum jako vědní disciplína.....	21
4.1 Definice marketingového výzkumu.....	21
4.2 Proces marketingového výzkumu.....	23
4.2.1 Definování cílů výzkumu.....	24
4.2.2 Zdroje informací.....	24
4.2.3 Techniky sběru dat.....	25
4.2.3.1 Určení velikosti vzorku.....	25
4.3 Dotazování jako způsob získávání informací pro marketingový výzkum.....	27
4.3.1 Druhy dotazování.....	27
4.3.2 Konstrukce dotazníku.....	28

IV. PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
1. Charakteristika sportovního prostředí	
ve městě Příbrami.....	32
1.1 Organizované formy tělovýchovy a sportu.....	33
1.1.1 Tělovýchova a sport na základních školách.....	33
1.1.2 Sportovní kluby a tělovýchovné jednoty	
ve městě Příbrami.....	35
1.2 Komerční tělovýchovné a sportovní aktivity v Příbrami.....	37
1.3 Neorganizovaná tělovýchova a sport.....	42
2. Cíle a hypotéza průzkumu.....	43
3. Použité metody – metodologie.....	45
3.1 Technika sběru dat.....	45
3.2 Určení výběrového souboru.....	45
3.3 Tvorba dotazníku.....	46
3.3.1. Konstrukce otázek.....	46
4. Analytická část.....	51
4.1 Sběr dat.....	51
4.2 Analýza dat.....	51
4.2.1 Analýza skupiny A.....	53
4.2.2 Analýza skupiny B.....	62
4.3 Shrnutí analýzy dat.....	71
V. ZÁVĚR.....	73
1. Obecná teorie a praktická realita.....	73
2. Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení.....	75
VI. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	79
VII. SEZNAM ZKRATEK.....	81
VIII. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	82
IX. SEZNAM PŘÍLOH.....	83

I. ÚVOD

Sportování dětí. Jednoduché, zcela běžné slovní spojení, za kterým si každý člověk představí konkrétní činnost nejmladší generace. A přece se v něm skrývá množství velmi protichůdných pohledů. Můžeme v něm vidět hry na babu a skákání gumy nebo skákání přes švihadlo, které děti hrají před domem nebo na hřišti, soutěžení a vrcholový sport, patří sem hodiny tělesné výchovy ve škole. Chápeme v něm i důležitý zdravotní aspekt, nezbytný pro harmonický vývoj dětí, řadí se také k základním aktivitám volného času, které mohou napomoci prevenci negativních sociálních jevů.

A právě v oblasti volného času došlo v životě dětí a mládeže ke změnám. Kultura a sport se zkomercializovaly, probíhá informační revoluce s nástupem stále propracovanějších informačních a komunikačních technologií. Dominantním médiem, které vyplňuje z největší části volný čas dětí a mládeže, je i nadále televize a její příslušenství, ale do popředí se také stále více dostává masivní využívání internetu a skoro každé dítě již od útlého věku vlastní mobilní telefon. Na předním místě ve volném čase dětí a mládeže je dále poslech reprodukované hudby, návštěva restauračních zařízení a především nicnedělání. Je to spojeno i s tím, že v důsledku stále více rostoucího tlaku společnosti v oblasti ekonomické související s potřebou vydělávat stále více peněz, mají rodiče méně času na své děti a dostatečně se jim nevěnují. Došlo i ke změnám v institucionálním zabezpečení volného času dětí a mládeže.

Protože si myslím, že tomuto problému není u nás věnováno zatím tolik pozornosti, kolik by mělo, ráda bych se chtěla prostřednictvím své diplomové práce podívat na tento - podle mého názoru negativní - vývoj dětí a mládeže trochu blíže.

II. CÍLE PRÁCE

Cíle práce jsou mnohostranné. Při jejich koncipování budu vycházet jak z teorie, tedy informací, které jsem většinou získala z odborné literatury a různých médií, tak z metodologie a praktických výsledků.

Je možné říci, že cíle jsou následující:

1. Vysvětlit a objasnit základní pojmy z oblasti sportu, jak z hlediska jeho organizace a zajištění v ČR, tak v souvislosti s jeho aktivního využíváním, zejména u dětí a mládeže.
2. Zmapovat sportovní možnosti ve městě Příbrami, především ve vztahu k dětem a mládeži.
3. Navrhnout dotazník a na jeho základě provést průzkum u žáků základních škol ve městě Příbrami.
4. Zpracovat a podrobně rozebrat výsledky průzkumu.
5. V závěru:
 - 1) Na základě zjištěných informací porovnat teoretické zásady s praktickou realitou.
 - 2) Zhodnotit získané výsledky a navrhnout optimální řešení některých otázek týkajících se dětí a mládeže ve vztahu ke sportu všeobecně a zejména pak ve městě Příbrami.

III. TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části práce se pokusím zaměřit na popis těch oblastí, které jsou podle mého důležité pro správné pochopení a zorientování se v dalších částech mé diplomové práce a mohou napomoci k vysvětlení určitých pojmů a formulací, které jsem v práci použila.

1. Význam sportu pro společnost

V této kapitole je snahou především poukázat na pozitivní přínos sportování pro naši společnost, tedy i děti a mládež, a nastínit současný vývoj v této oblasti. Nutno ovšem poznamenat, že se pohybuje spíše negativním směrem.

Přiměřená pohybová aktivita patří k intervenujícím činitelům zdraví a délky lidského života, kterou není možno jiným způsobem kompenzovat. Vzhledem ke stálému snižování přirozené fyzické zátěže u všech věkových skupin občanů je proto funkce tělovýchovy a sportu v současné době v jejich životě nezastupitelná.

Výsledky sociologického průzkumu, uskutečněného v roce 1995 agenturou Amasia, prokázaly značnou diferenciaci zájmu občanů o aktivní sport. Vyplývá z něj, že přibližně 1/3 lidí se věnuje sportu soustavně a dlouhodobě, 1/3 příležitostně a 1/3 nesportuje vůbec. Přitom většina si význam sportu uvědomuje a mnozí z nich by se chtěli sportu soustavněji věnovat za předpokladu lepších podmínek (15).

U dětí a mládeže trvale klesá míra spontánního sportování, vztah ke sportu se u nich stále více polarizuje. Na jedné straně poměrně malá část dětí a mládeže intenzivně sportuje několikrát v týdnu, někdy i každodenně, na druhé straně velká část dětí i mládeže postrádá jakoukoliv fyzickou aktivitu během svého volného času (14, s. 7).

Tento stav není uspokojivý a neodpovídá ani tradicím naší tělovýchovy, ani úrovni vyspělých evropských zemí. Má zřejmou souvislost s růstem civilizačních chorob, počtem občanů pobírajících v důsledku chronického onemocnění invalidní důchod i s rostoucím počtem zdravotně oslabených dětí (15).

Jako překážky pravidelného cvičení lidé uvádějí nedostatek příležitostí, ale i nedostatek času a vůle. Zásahu na tomto stavu má vedle konkurence televize, počítačů a dalších atraktivních nepohybových volnočasových aktivit i dosavadní pojetí práce s veřejností, zejména rozsah a formy prezentace informací o zdravém způsobu života. Lidé jsou zatím stále nedostatečně informováni a motivováni a často se domnívají, že mají pohybu dostatek (15).

Na druhou stranu došlo v oblasti propagace a zdůvodňování zdravého způsobu života v posledních letech k výrazným pozitivním změnám a tomuto tématu je věnováno stále více pozornosti a aktivit. Zlepšila se nabídka služeb poskytujících informace a rady o zdravém způsobu života, stále častěji dnes slyšíme pojmy jako fitness a wellness.

Významná je též úloha tělovýchovy a sportu pro usměrnění agresivity, rozvoj sociálního vědomí a etického kodexu člověka, zejména v jeho dětství a mládí. Aktivní způsob života patří mezi nejdůležitější a nejefektivnější součásti prevence drogové závislosti, alkoholismu, kriminality a dalších negativních sociálních jevů. Mnohým občanům se zdravotním postižením pomáhá v jejich snaze úspěšně se vyrovnat s jejich handicapem a v integraci do společnosti.

Sport je dnes významným přínosem pro národní hospodářství. Odvodem daní ze sportovního průmyslu a služeb získává stát dnes více prostředků, než poskytuje na podporu tělovýchovy a sportu formou dotací. Bez významu není ani vliv sportovního průmyslu, služeb a organizací na počet pracovních příležitostí.

Sport a tělovýchova, zejména vrcholový sport, jsou ve světě v posledních letech výrazně ovlivňovány komercializací, která souvisí s odměňováním účasti a výkonů špičkových sportovců, jejich mediální prezentací a následnou popularitou slučovanou s propagací a reklamou nejrůznějšího zboží. Příklady vrcholových světově populárních sportovců se stávají vzorem pro mládež a příkladem pro ostatní obyvatele k aktivnímu tělesnému pohybu. To je též jeden z kroků, který vede vlády vyspělých zemí k vypracování sportovní politiky, která je zaměřena na zvyšování účasti obyvatel na nejrůznějších pohybových aktivitách (14, s. 5).

2. Charakteristika sportovního prostředí v ČR

Nabídky pohybové aktivity jsou zajišťovány jak prostřednictvím sportovních spolků, tak komunálními institucemi, které se stávají koordinátory v rámci svých regionů a v poslední době stále výrazněji i privátními institucemi (18, s. 2).

Tato část má za úkol seznámit nás s organizací a zajištěním tělovýchovy a sportu v ČR a poukázat na problémy, které se v dnešní době v této oblasti vyskytují.

2.1 Subjekty veřejné správy angažované v oblasti tělovýchovy a sportu v ČR

2.1.1 Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které je z kompetenčního zákona resortem pro oblast tělovýchovy, sportu a turistiky, vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu a předkládá jej vládě ke schválení, koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce, zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro sport zdravotně postižených občanů, vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování, rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení v oblasti sportu, zřizuje rezortní sportovní centrum a zabezpečuje jeho činnost, koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra (16).

Dále vytvořilo jako poradní orgán ministra Radu pro tělovýchovu a sport, ve které jsou z hlediska členské základny a rozsahu ekonomiky zastoupeni představitelé největších občanských sdružení a další odborníci. Jejím úkolem je sjednocování názorů spolků a možnosti dialogu mezi státní a nestátní sférou a prosazování objektivních potřeb podpory sportu (18, s. 2).

2.1.2 Ostatní subjekty veřejné správy

Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra ve své působnosti vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu ke státní sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů a zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost.

Ministerstvo zdravotnictví ve své působnosti organizuje zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči, zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem.

Kraje ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport zejména zabezpečením rozvoje sportu pro všechny a přípravou sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů, zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení, zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu (16).

Je třeba ovšem říci, že jsou, zejména v oblasti sportu, závislé na dotacích z MŠMT, resp. státního rozpočtu.

Obce by měly mít ve své samostatné působnosti úkoly shodné s úkoly krajů. Avšak z hlediska poskytování materiálních či nemateriálních prostředků jsou závislé na velikosti obce (a tím i na objemu finančních prostředků) a také na úrovni i rozsahu sportu v dané lokalitě.

Výše finančních prostředků poskytnutých na sport je ve městech a obcích velmi různorodá. Studie ukazují, že nejštedřejší jsou města střední velikosti s vyspělou sportovní tradicí a dobrým materiálním zázemím.

Jednotlivá města vykazují finance pod různými položkami a mají odlišnou metodiku financování. Některá města uvolňují vysoké částky na sport, ale tyto prostředky bývají v některých případech věnovány prvoligovým mužstvům fotbalu nebo hokeje. Na sport pro širokou veřejnost se pak již peněz nedostává.

Formy financování jsou různé, neboť v rozpočtu obcí není kapitola sport. Proto se volí jiné způsoby financování. Jedním z častých je přidělování grantů. Města volí i jiné formy. Přidělují prostředky na základě žádostí sportovních subjektů, spolupodílejí se na

pořadatelství akcí, dotují dle počtu členů sportovní organizace, některá města kladou důraz na podporu mládeže.

Města ve většině případů nemají potřebné institucionální zázemí a odborníky, kteří by se vedle finančních záležitostí zabývali celkovou koncepcí rozvoje sportu a podíleli se také aktivněji na programech zaměřených na neorganizované účastníky tělovýchovy a sportu.

Jak se města a obce budou stavět k řešení otázek sportu, závisí na nich a na tom, jaké na ně budou klást požadavky samotní občané. Nelze očekávat, že by všechny obce a města volily stejné cesty podpory sportu, neboť se liší v podmínkách ekonomických, sociálních a v prioritách problémů, které musí řešit (17, s. 39, 40).

Z hlediska aktivního sportování spojeného s navštěvováním různých sportovních spolků, s využíváním sportovních zařízení a sportovišť můžeme sport dělit na organizovaný a neorganizovaný.

Následující členění vychází z Národního programu rozvoje sportu pro všechny (lit. 15), v odborné literatuře však můžeme nalézt i členění jiná.

2.2 Organizované formy sportu pro všechny

Organizované formy sportu pro všechny jsou považovány vzhledem k odbornému vedení, pravidelnosti a soustavnosti za nejúčinnější. Jde především o tělovýchovné a sportovní aktivity na školách a v tělovýchovných a sportovních občanských sdruženích, které jsou doplněny nabídkou komerčních aktivit a podnikatelských subjektů. Důležité je jejich komplexní působení, zejména u mládeže, pro kterou se považuje v rámci režimu organizovaných i neorganizovaných aktivit za optimální 8-10 hodin tělovýchovy a sportu týdně.

2.2.1 Tělovýchovné a sportovní aktivity na školách

Vedle rodiny jsou školy rozhodující pro výchovu a vzdělání mladé generace. Mají, byť ne vždy na optimální úrovni, k dispozici vlastní nebo pronajatá sportovní zařízení, jsou vybaveny náčiním a disponují významným potenciálem vysokoškolsky vzdělaných

tělovýchovných pedagogů. Škola je přirozeným, v menších obcích často jediným, centrem kulturního a sportovního života.

Povinná školní tělesná výchova sehrává při utváření pohybového režimu dětí a mládeže nezastupitelnou úlohu. Podle stanoviska České kinantropologické společnosti a závěrů výzkumných prací je základní a nejúčinnější výchovnou formou působení na celou populaci dětí a mládeže.

V počtu hodin povinné tělesné výchovy na školách (2 hodiny) se ČR pohybuje v minimální úrovni Evropské unie (15). Roku 1990 přijalo MŠMT opatření k postupnému rozšíření povinné tělesné výchovy na základních a středních školách na 3 hodiny týdně. Z finančních a dalších důvodů se však nikdy zcela nezrealizovalo (14, s. 7). Přitom 2-3 hodiny povinné tělesné výchovy týdně jsou pro biologický rozvoj mladého organismu stále nedostačující (15). Navíc došlo k výrazné redukci počtu oddělení zdravotní tělesné výchovy, která umožňuje aktivní zapojení i stoupajícimu počtu zdravotně oslabených žáků. Po roce 1989 se rozpadl ucelený systém sportovních škol a sportovních tříd. Rovněž byl zrušen systém sportovních kroužků a sportovních her, systém sportovních soutěží a příspěvek státu na lyžařské a sportovně turistické kurzy (14, s. 7, 8). Orientace sportu pro všechny byla zaměřena na jiné aktivity, zejména na turistiku a využívání tzv. areálů zdraví. Později byl obnoven i systém sportovních škol, kromě toho vzniká pro žáky a mládež soustava tělovýchovných a sportovních akademií (např. volejbal, fotbal, hokej, plavání, florbal aj.).

Sportovní kroužky jsou v současné době na základních školách nabízeny v rámci mimoškolních aktivit jako součást nabídky rodičům k využití volného času jejich dětí. Jsou na většině škol vedeny učiteli, kteří na škole učí a dá se říci, že je tím zajištěna jejich poměrně vysoká úroveň, která zohledňuje i zájem žáků o konkrétní druhy sportů.

Školy mohou podle vlastního uvážení, většinou ale po dohodě s jednotlivými sportovními kluby, zřizovat od 6. třídy tzv. třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na některý druh sportu – „sportovní třídy“ (ST). Tyto třídy se potom učí podle upraveného učebního plánu, který zahrnuje 5 hodin povinné tělesné výchovy. Tyto třídy mohou být zřízeny i v nižších ročnících, pokud o to škola požádá MŠMT a to její žádosti vyhoví.

ST na ZŠ jsou základním článkem péče o sportovně talentovanou mládež v České republice. Pro jejich kvalitní činnost je nutné vytvoření potřebných podmínek ze strany

participujících subjektů, partnerů (ZŠ – obec: zřizovatel školy – sportovní klub – sportovní svaz – MŠMT). ST rozvíjejí sportovní nadání žáků v příslušném druhu sportu na základě všestranné přípravy, připravují žáky pro přechod do Sportovních center mládeže (SCM), Sportovních gymnázií (SG) a do výkonnostního sportu v dorosteneckých a juniorských kategoriích. Významným atributem jejich činnosti je získání pozitivního vztahu pro aktivní pohybovou a sportovní činnost. Žáci ST se účastní svazových soutěží, v nichž startují za příslušné sportovní kluby (19, s. 1).

V září 2004 byl přijat nový školský zákon, který mimo jiné ukládá základním školám vypracovat nejdéle do školního roku 2007/2008 vlastní školní vzdělávací program (ŠVP) podle Rámcového vzdělávacího programu (RVP), schváleného MŠMT. Je zde dána příležitost, aby každá škola vytvořila svůj osobitý dokument, který ji bude odlišovat od jiné školy, a žáci i jejich rodiče budou mít tedy možnost aspoň ve větších městech zvolit si základní školu, jejíž ŠVP bude nejvíce odpovídat jejich představám.

Je tedy na každé škole, zda v nabídce svého ŠVP bude mít i sportovní třídy s vyšším počtem hodin tělesné výchovy. Totéž se vztahuje i na další akce, které škola může pro své žáky organizovat, jako např. plavání (mělo by i nadále být součástí výuky tělesné výchovy hlavně na 1. stupni ZŠ), zotavovací akce (školy v přírodě), lyžařský výcvikový kurz, kurzy se zaměřením na různé druhy sportů, i netradiční (např. vodácký či tzv. outdoorový kurz).

2.2.2 Občanská sdružení v tělovýchově a sportu

Počet žáků a studentů zapojených do pravidelné mimoškolní tělesné výchovy a sportu v ČR je 25 – 30%, což je pouhá polovina zahraničních ukazatelů.

Za této situace úlohu škol na sebe musí přebírat občanská sdružení v tělovýchově a sportu (14, s. 8).

Sportovní a tělovýchovné organizace jsou v českých podmínkách dlouholetou tradiční základnou dobrovolné tělovýchovy a sportu. Na jeho organizaci se každodenně podílejí desetitisíce dobrovolných pracovníků, což výrazně snižuje nejen soukromé, ale i veřejné náklady na tuto oblast.

V současné době existuje více jak 20 000 lokálně působících sportovních klubů a tělovýchovných jednot, které sdružují více jak 2 000 000 členů a více jak 120 sportovních

svazů s celorepublikovou působností. Většina z nich se ještě dále spolkově sdružila do střešních sportovních institucí jako jsou např.: Český svaz tělesné výchovy, mimo ČSTV např.: Asociace školních sportovních klubů, Česká obec sokolská, Sdružení technických sportů a činností aj. (14, s. 9).

Bohužel ne všechny základní články občanských sdružení (tzn. tělovýchovné jednoty, sportovní kluby) jsou schopny uspokojit zájmy mládeže o základní sportovní soutěže a nabídnout veřejnosti dostatečně pestrý program, který by umožnil účast všem, kteří netouží soutěžit, ale kteří ve cvičení hledají především posílení zdraví a kondice, zábavu i možnost sociálního kontaktu. Hlavními příčinami tohoto stavu jsou především stoupající provozní náklady, které nelze pokrýt z vlastních zdrojů (členských příspěvků, sportovní, hospodářské, organizační, společenské činnosti klubu) základních článků tělovýchovných a sportovních organizací. Občanská sdružení, která nemají vlastní zařízení a musí platit tržní ceny nájemného ve školních zařízeních, nebo jiných organizacích, mají stejné ekonomické problémy. Další zvyšování členských příspěvků, vstupného či kursového způsobuje nedostupnost většiny aktivit pro sociálně slabší část populace, především děti a mládež a následnou ztrátu způsobenou nízkým využitím objektů. Starosti spojené s ekonomickým zabezpečením provozu a správou tělovýchovných a sportovních zařízení omezují možnost činovníků řešit vedle přípravy sportovních oddílů i rozvoj sportu pro všechny. Současně v důsledku existenčních starostí i nových možností seberealizace v práci i podnikání klesá zájem členů občanských sdružení o dobrovolnou cvičitelskou, trenérskou a činovníckou práci, jejíž prestiž je zejména v oblasti sportu pro všechny v naší společnosti nízká a má klesající tendenci (15).

Potřeba užší koordinace a zastupování společných zájmů občanských sdružení v této oblasti, zejména ve vztahu ke státu a jeho institucím, přivedla 10 nejpočetnějších zastřešujících organizací a spolků k vytvoření Všesportovního kolegia ČR, které vzniklo v roce 1994 jako nejvyšší orgán působící ve spolkové sféře tělovýchovy a sportu (14, s. 9).

2.3 Komerční tělovýchovné a sportovní aktivity

Komerční tělovýchovné a sportovní aktivity podnikatelských subjektů jsou vhodným, v našich podmínkách relativně novým, ale velmi rychle se rozvíjejícím, doplňkem činnosti tělovýchovných a sportovních spolků. Patří k nim především fitcentra a wellness kluby, sportovní centra přístupná za úplaty, cestovní ruch se sportovním programem, lanovky, vleky a bazény. Vzhledem k poměrně značným nákladům účastníků ovlivňují pravidelné komerční aktivity jen 2-3% populace (15).

2.4 Neorganizovaná tělovýchova a sport

Z různých sociologických výzkumů vyplývá, že přibližně 80% naší populace s výjimkou školní mládeže a studentů vysokých škol, má z různých důvodů zájem a možnost provozovat tělovýchovu a sport pouze neorganizovaně, nebo při veřejně přístupných akcích, které pořádají některá občanská sdružení. Veřejně přístupných akcí je však poměrně málo. Proto jde převážně o aktivity, které si jedinci, rodina či zájmová skupina v daných podmínkách zajišťují sami.

Ačkoliv jde o činnost převážně nepravidelnou, není možné ji podceňovat. Dnešní způsob přeorganizovaného života vede k tomu, že část populace preferuje právě tuto volnou formu aktivního sportování a cvičení, která ji v ničem neomezuje. Lze soudit, že právě neorganizovaná kondičně rekreační činnost je největším potenciálem dalšího rozvoje pohybové aktivity zejména u dospělé populace. Je zřejmé, že při stávající kapacitě tělovýchovných zařízení (viz kap. 2.5) nelze v oblasti sportu pro všechny zajistit optimální frekvenci přiměřené intenzivní zátěže (3x - 4x týdně) pouze pomocí organizovaných forem, ale jen jejich kombinací s částečně organizovanými a neorganizovanými aktivitami.

Podmínky pro spontánní tělovýchovné a sportovní aktivity v České republice jsou zvláště v městských aglomeracích velmi špatné. Kromě kritického nedostatku veřejně přístupných hřišť je to absence celoročních programů individuálních aktivit, které jsou zcela běžně dostupné ve vyspělých státech. Například, i přes neustále rostoucí zájem o cykloturistiku, která zažívá v současné době nebývalý rozmach, významně zaostává budování cyklistických stezek.

Pro účast občanů v tělovýchovných i sportovních aktivitách jsou rozhodující podmínky v místě jejich bydliště a rekreačních lokalitách. Proto je třeba, aby do kompetencí a povinností státní správy a samosprávy na všech úrovních spadala vedle podpory organizovaných forem i podpora neorganizovaných forem sportu pro všechny (15).

2.5 Materiální a technická základna

Společenský zájem významně rozšířit okruh lidí, kteří se budou pravidelně zabývat tělovýchovou a sportem, vyžaduje zabezpečit vhodné a atraktivní prostředí. Proto jsou možnosti rozvoje sportu pro všechny podmíněny počtem, úrovní i způsobem využívání tělovýchovných a sportovních zařízení. Sportovní, tělovýchovná a turistická zařízení vlastní a provozují obce, orgány státní správy (na př. MO, MV), školy a školská zařízení, podnikatelské subjekty a občanská sdružení.

Struktura vlastnických vztahů a nedostatek statistických údajů zatím nedávají možnost objektivně zjistit vybavenost obcí tělovýchovnými a sportovními zařízeními ve vztahu k plnění doporučených urbanistických ukazatelů. Ty uvádí, že na jednoho občana by mělo být k dispozici 17 m² sportovních a tělovýchovných ploch, včetně přilehlých zelených ploch a komunikací. Dílčí šetření v některých regionech zaznamenala plnění tohoto ukazatele z 50 - 60%. Nejvýraznější je nedostatek veřejně přístupných sportovišť se základním vybavením a zajištěnou údržbou. To značně omezuje možnosti spontánních sportovních aktivit především v městských aglomeracích. Podobně je možné charakterizovat situaci ve výstavbě, provozování a udržování tělovýchovných a sportovních zařízení škol. Pouze 75% základních a středních škol a 52% vysokých škol má vlastní tělocvičnu a hřiště. Převážná část těchto zařízení je zastaralá a nevytváří dostatečně motivující prostředí pro sportovní aktivity. Obdobný stav je i v resortu Ministerstva obrany.

Řadu sportovních, a především turistických aktivit lze provádět v přírodě. Tu je však třeba chránit. Turistická značení, budování tábořišť, lyžařských a cyklistických stezek i dalších zařízení napomáhá usměrnit tyto aktivity do vhodných lokalit (15).

3. Děti a sport

Děti patří k nejdůležitějším přispěvatelům k úspěchu sportu v současné době, a to jako diváci a zároveň i vlastní praktickou činností. Již v raném věku si děti začínají hrát a soutěžit. Všeobecně jsou všechny sporty považovány za příznivě přispívající k fyzickému i mentálnímu rozvoji dítěte. Pomáhají učit se pravidlům a respektovat je, podporují rozvoj schopnosti soustředění, učí zodpovědnosti a budují sebedůvěru (7, s. 18).

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala děti navštěvující základní školu, což jsou děti ve věku 6-15 let. Toto věkové rozpětí se dále dělí na dvě věková období - mladší školní věk (6-11 let) a starší školní věk (12-15 let).

Tato kapitola má za úkol seznámit nás stručně s tím, co by pro děti měl sport v tomto věku představovat a jak by mělo být takové dítě správně pohybově vychováváno, aby si ke sportu utvořilo pozitivní vztah.

Vliv tělesné výchovy na rostoucí organismus je velmi mnohotvárný a v každém období poněkud jiný, ale má některé společné znaky. Hlavní je si uvědomit, že tělesná výchova prováděna správně a přiměřeně věku působí kladně na vývoj celého organismu. Rozvíjí schopnosti jak duševní, tak i tělesné. Je však třeba pro ni najít vhodnou míru, tzn. nejvhodnější zatížení. Jestliže je zatížení malé, pak na tělesný vývoj nijak zvlášť nepůsobí. Je-li však nadměrné, pak spíše tělesný vývoj brzdí (5).

Z výzkumů vyplývá, že za rozhodný věk pro získání „kladného“ vztahu k pohybovým aktivitám, tedy vztahu, který má dlouhodobý charakter a přetrvává i do budoucnosti, je vedle věku 1-3 roky počátek období mladšího školního věku (6-7 let).

V mladším školním věku se děti vyvíjejí tělesně po všech stránkách rovnoměrně, ať z hlediska výšky a váhy, tak i rozvojem vnitřních orgánů a růstem kostí. Vznikají tedy příznivé podmínky pro osvojení a vývoj různých pohybových forem. Co se týká psychiky lavinově přibývá nových vědomostí, rozvíjí se paměť a představivost. Děti jsou optimistické, mají zájem o vše konkrétní, jsou snadno ovladatelné, dokáže-li se jejich

energie vhodně usměrnit. Velmi důležitá je také krátká doba, po kterou se děti dokážou koncentrovat (4 – 5 min).

Pohyb působí dětem radost, není třeba je k němu nutit. Děti tohoto věku mezi sebou rádi soutěží s tendencí být ve skupině a získat v ní i patřičnou odezvu. Základem jejich konání je hra. Proto musí při tělesné výchově a soutěžení převládat herní princip, tzn. radostný charakter veškeré činnosti, který je doprovázen příjemnými prožitky ze spontánního pohybu. Porážky by neměly být podnětem k výraznému negativnímu hodnocení, které by děti stresovalo.

Děti se dovedou nadchnout pro správně volenou činnost, snadno přejímají názor druhých, toho by mělo být využito při formování vztahu ke sportu a pohybové činnosti. Vhodné je, dokáže-li učitel či trenér elán dětí postupně převést a usměrnit od spontánní pohybové aktivity k systematické pohybové přípravě, se kterou souvisí i osvojování norem. Potřebné je neustále rozvíjet koncentraci, posilovat vůli, formovat vlastnosti osobnosti, kolektivní cítění apod. Výchovné působení učitele či trenéra by mělo též zdůrazňovat správnou životosprávu, hygienu a celkový denní režim.

Starší školní věk je období přechodu od dětství k dospělosti (tzv. puberta). Je charakterizováno značnými biologickými a psychickými změnami.

Na rozdíl od mladšího školního věku se jedná o období velmi nerovnoměrného vývoje. Končetiny rostou rychleji než trup a růst do výšky je intenzivnější než do šířky, což může negativně působit na kvalitu pohybů u dítěte. Je to také klíčové období ve vývoji psychiky. Hormonální aktivita ovlivňuje emotivní vztahy a projevy dětí k sobě samým, k druhému pohlaví, ke svému okolí a může působit (pozitivně i negativně) na jejich chování ve všech oblastech lidského působení. Děti jsou často náladové a nevyrovnané. Po stránce rozumové se dále rozšiřují obzory, objevují se znaky logického a abstraktního chápání, rozvíjí se paměť. děti se vydrží delší dobu soustředit. Ve sportu se zvyšuje rychlost učení a snižuje se počet potřebných opakování.

Přístup k dětem v tomto věku ze strany trenéra či učitele tělesné výchovy by měl být taktní, diskrétní. I větší obtíže jsou přechodné, odezní s přibývajícím věkem. Proto je dobré zasahovat jen tam, kde chování přeroste únosnou mez. V tomto období dochází také k přechodu od sportu jako hry k určité činnosti, která se stává povinností, především tehdy, chce-li talentovaný jedinec dosáhnout v budoucnosti úspěchů. Trenér by měl upevňovat zájem o sport, ale současně by neměl své svěřence utvrzovat v tom, že kromě něj nic

jiného neexistuje. Je vhodné, pokud trenér podporuje i jiné oblasti – kulturu, společenské dění a především plnění školních povinností. Měl by se také zajímat o denní režim svých svěřenců a vést je k lepšímu využívání volného času (7, s. 25-31).

4. Marketingový výzkum jako vědní disciplína

Praktická část mé diplomové práce je založena na zjišťování informací prostřednictvím průzkumu ve formě dotazování. Tento průzkum vychází z marketingového výzkumu, který je v současné době nezbytnou součástí podnikové politiky každé firmy při získávání potřebných informací o požadovaných ekonomických i neekonomických subjektech. Proto se budu v následující kapitole věnovat popisu marketingového výzkumu a to zejména těm částem, které budou v mé diplomové práci použity.

4.1 Definice marketingového výzkumu

Marketing je definován jako ucelený soubor nástrojů, které společnosti slouží k dosahování jejich cílů. Celou svojí podstatou se orientuje na člověka, jeho potřeby, zájmy a tedy i na poptávku a její ovlivňování. Právě komunikaci mezi spotřebitelem a firmou zajišťuje marketingový výzkum (13, s. 7).

Marketingový výzkum je disciplína vycházející z poznatků řady vědních oborů – matematiky, statistiky, ekonometrie, psychologie, sociologie, informatiky a dalších. Postupně si vybudovala svůj specifický systém metod a postupů pro práci s marketingovými informacemi, který se neustále obnovuje a aktualizuje v závislosti na vývoji těchto vědních oborů (8, s. 13).

Podle přijaté definice (Benett, 1988) je marketingový výzkum chápán jako „funkce, která spojuje spotřebitele, zákazníka a veřejnost s marketingovým pracovníkem prostřednictvím informací – informací užívaných k zjišťování a definování marketingových příležitostí a problémů, k tvorbě, zdokonalování a hodnocení marketingových akcí, monitorování marketingového úsilí a k zlepšení pochopení

marketingu jako procesu. Marketingový výzkum specifikuje požadované informace podle vhodnosti k řešení těchto problémů, vytváří metody pro sběr informací, řídí a uskutečňuje proces sběru dat, analyzuje výsledky a sděluje zjištěné poznatky a jejich důsledky“.

Jednodušeji řečeno, marketingový výzkum spočívá především ve specifikaci, shromažďování, analýze a interpretaci informací, které souží jako podklad pro rozhodování v rámci marketingového řízení (8, s. 13).

Podle Příbové (lit. 8) marketingový výzkum zahrnuje několik základních typů výzkumu, které se odlišují především hlavní oblastí zkoumání. Názory na klasifikaci nejsou zcela shodné a s časem se vyvíjejí. Nejčastěji uváděné typy jsou následující:

- výzkum trhu,
- výzkum konkurence,
- výrobní výzkum,
- výzkum propagace,
- výzkum distribučních cest (prodeje),
- cenový výzkum,
- výzkum image.

Předmětem mé diplomové práce je průzkum, zaměřený na sportovní aktivity žáků základních škol ve městě Příbrami. Nejprve dojde ke zmapování sportovních možností, které žáci v dané oblasti mají, a dále bude následovat samotný průzkum prostřednictvím dotazníku týkající se vztahu těchto dětí ke sportu. Domnívám se, že by se tento průzkum dal nejlépe zahrnout do oblasti výzkumu trhu.

Výzkumem trhu se rozumí „systematické shromažďování, zaznamenávání a analýza dat se zřetelem na určitý trh, kde trhem je míněna specifická skupina zákazníků ve specifické geografické oblasti“ (Benett, 1988).

Výzkum trhu se historicky vyvinul ze sociologického výzkumu a výzkumu veřejného mínění.

Sociologický výzkum studuje soudobou společnost, její strukturu a dynamiku, analyzuje sociální mikroskupiny (např. rodina, pracovní nebo zájmová skupina) a makroskupiny (např. národy, rasy, profesní skupiny) a jejich vývoj. Spolu s psychologii posuzuje vývoj zájmu lidí a trendy rozvoje potřeb různých skupin obyvatel, vlivy technického rozvoje na sociální mobilitu, rozšiřování sféry volného času a charakter volnočasových aktivit, veřejné mínění lidí, systém hodnot a tendence jeho změn, atd. Všechny tyto poznatky jsou pro marketingové specialisty bezprostředně využitelné. Výsledky řady sociologických výzkumů, jsou marketingovými specialisty systematicky sledovány a bezprostředně využitelné, neboť umožňují upřesňovat obecnou marketingovou politiku firem. V tomto smyslu mají zvláštní význam **výzkumy veřejného mínění**, které mají dlouhodobé, a někdy i bezprostřední vazby na poptávku po určitých druzích výrobků a služeb na trhu (10, s. 179).

V praxi marketingového výzkumu se často rozlišuje kvantitativní a kvalitativní výzkum.

Kvantitativní výzkum se zaměřuje na získávání informací četnosti výskytu jednotlivých skutečností, statistické popisy závislostí mezi proměnnými apod. Účelem je získat číselné údaje.

Kvalitativní výzkum spočívá ve zjišťování hlubších příčin, hledání nových souvislostí apod. Účelem je zjistit motivy, mínění a postoje spotřebitelů, vedoucí k jejich určitému chování (8).

4.2 Proces marketingového výzkumu

Proces marketingového výzkumu lze charakterizovat jako řadu kroků v rámci marketingového výzkumu, které na sebe logicky navazují a navzájem se ovlivňují.

Každý proces marketingového výzkumu se vyznačuje určitými zvláštnostmi, které vyplývají z jedinečné povahy zkoumaných problémů. V průběhu každého výzkumu však můžeme obecně rozlišit dvě hlavní etapy (13, s. 13):

1. etapu přípravy výzkumu
2. etapu realizace výzkumu.

V rámci první etapy výzkumu si připravujeme podmínky pro zajištění úspěšné realizace výzkumu. Tato část zahrnuje veškeré činnosti, které jsou nezbytné pro zajištění dobrého průběhu výzkumu a které povedou k získání kvalitních výsledků. Celkově lze přípravnou fázi rozdělit do několika částí, z nichž nejdůležitější jsou: určení cíle výzkumu, určení zdroje dat a stanovení metod a techniky sběru dat.

4.2.1 Definování cílů výzkumu

Cíle výzkumu jsou vyjadřovány tzv. programovými otázkami, které by měly vyjadřovat, co má být výzkumem zjištěno.

Součástí kvalitní přípravy výzkumu a úzce související s definicí cílů výzkumu je i vyslovení **hypotéz**, předpokladů o povaze zjištěných vztahů. Hypotéz, které by měl výzkum potvrdit, nebo vyvrátit. Zdrojem pro formulování hypotéz bývají zejména předchozí zkušenosti, poznatky příslušných teoretických disciplín popř. i explorativní (terénní) průzkum (13, s. 17).

4.2.2 Zdroje informací

Existuje velké množství informačních zdrojů. Nejlépe je lze rozdělit na zdroje sekundárních údajů a na zdroje primárních údajů (8, s. 43).

Zdroje sekundárních dat jsou velmi různorodé. Pokud informace v nich obsažené vyhovují svou strukturou a formátem, poskytují možnosti rychlého a levného řešení marketingových projektů (např.: výsledky obdobných průzkumů, statistické přehledy, databáze, odborné články aj.).

Zdrojem primárních dat je zkoumaná jednotka, kterou může být jednotlivec, domácnost, organizace, škola atd. Údaje se vztahují přímo ke zkoumané jednotce a mohou vyjadřovat její situaci nebo určitý stav, její názory, postoje, pocity a další psychologické proměnné.

Shromažďujeme li data pomocí kvantitativního průzkumu, musíme brát dále v úvahu několik podmínek, které tato data musí splňovat. Sběr dat u všech respondentů musí probíhat stejným způsobem. Data musí mít stejný obsah a musí být shromažďována ve stejném období, jinak bychom je nemohli slučovat. data musí být nezávislá, to znamená, že respondenti musí odpovídat samostatně a nesmějí být ovlivňováni kolektivem, rodinou či tazatelem (8).

4.2.3 Techniky sběru dat

Existuje celá řada způsobů, jak shromažďovat potřebná data. výběr vhodné techniky, kterou použijeme pro konkrétní výzkum, je ovlivněn především: účelem a cíly výzkumu, požadovaným množstvím informací a jejich kvalitou, dostupností dat, mírou požadované zobecnitelnosti závěrů, charakterem zkoumaných skutečností (13, s. 20).

Při shromažďování primárních dat, tedy při průzkumu v terénu, používáme následující základní techniky (13):

- pozorování
- osobní dotazování
- telefonické dotazování
- elektronické dotazování
- laboratorní experiment
- experiment v přirozených podmínkách
- rozhovory (individuální a skupinové interview, expertní interview).

Obecně platí, že šetření v terénu by mělo předcházet prozkoumání zdrojů sekundárních dat. Studium sekundárních údajů nám může poskytnout řadu důležitých informací, které můžeme při průzkumu v terénu využít a může nám dát i základ pro preciznější přístup k problému (8).

4.2.3.1 Určení velikosti vzorku

Při shromažďování informací v terénu se setkáváme s důležitou otázkou, jaká má být velikost výběrového souboru a jak ji stanovit. Při určování velikosti vzorku se střetávají

dva rozdílné zájmy (8). Z ekonomického hlediska je nejlepší mít vzorek co nejmenší, protože sběr dat bývá velmi nákladný a s každým respondentem nám roste i nákladová položka rozpočtu. Výzkumné zájmy vedou k opačným tendencím, čím větší vzorek, tím přesnější výzkum.

V praxi se objevují tři základní postupy: slepý odhad, statistický přístup a nákladová cesta (8, s. 86).

1) Slepý odhad

Velikost vzorku se určuje subjektivně, na základě intuice. Jde o nejméně přesný a spolehlivý způsob.

2) Statistický přístup

Určit velikost vzorku statisticky znamená pracovat s pravděpodobně, náhodně vytvořenými soubory. Výsledky zjištěné ve výběrovém souboru potom můžeme zobecnit na základní soubor. Do této skupiny patří výběry kvótní, vzorky vytvořené na základě úsudku nebo snadné dostupnosti.

3) Nákladová přístup

Určení velikosti výběrového souboru na základě nákladů je založeno na kalkulaci nákladů na dosažení a dotázání jednoho respondenta. Je zřejmé, že jde o postup nerespektující základní souvislosti výzkumného projektu. Lze se s ním však v praxi setkat.

Je však třeba poznamenat, že i předchozí metody souvisí s tzv. nákladovým přístupem (např. velikost i způsob šetření atp.).

Jako konečnou fázi přípravné etapy marketingového výzkumu můžeme označit **sestavení projektu** neboli plánu realizace (13, s. 67).

Je to vlastně dokument, který obsahuje všechna významná hlediska průběhu výzkumného procesu. Struktura a obsah projektu musí být vždy přizpůsobeny konkrétní situaci. Většinou je zde uváděn účel a cíl výzkumu, metodologie a časový rozvrh výzkumu.

Realizační fáze se potom odvíjí od vypracovaného projektu výzkumu a zahrnuje (13):

1. sběr dat,
2. zpracování a analýzu dat,
3. zpracování a prezentaci závěrečné zprávy.

4.3 Dotazování jako způsob získávání informací pro marketingový výzkum

4.3.1 Druhy dotazování

Základem dotazování je pokládání otázek dotazovaným (respondentům), z jejichž odpovědí získává řešitel výzkumného projektu žádoucí primární údaje (8, s. 47).

Podle kontaktu s dotazovaným rozlišujeme čtyři základní typy dotazování (8): osobní, telefonické, písemné a elektronické.

Osobní dotazování je založeno na přímé komunikaci s respondentem, tváří v tvář. Má dlouhou tradici a stále patří mezi nejvýznamnější dotazovací techniky.

Mezi jeho přednosti zejména patří, že existuje přímá zpětná vazba mezi tazatelem a respondentem, takže je možné motivovat respondenta k odpovědím, a vysoká spolehlivost získaných údajů.

Respondenta sice zprošťuje nutnosti osobně zapisovat odpovědi do dotazníku, ale je únosné jen v určitém časovém rozsahu. Za běžný rozsah se považuje 30-40 minut.

Nákladově a časově jde o velmi náročnou techniku (8, s. 48).

Telefonické dotazování je podobné osobnímu, tzn., že dotazovaný okamžitě reaguje na otázky pokládané tazatelem po telefonu.

K největším výhodám patří rychlost získávaných údajů a také nízké náklady (ve srovnání s osobním dotazováním) na jeden kontakt.

Problémem při tomto způsobu dotazování je navázání osobního kontaktu. S tím je spojeno i riziko nepřesného pochopení otázky či odpovědi. Doba po kterou je respondent

ochoten po telefonu odpovídat, je mnohem kratší, než u osobního dotazování. Pohybuje se okolo 10 minut (8, s. 47, 48).

Písemné dotazování také patří k jedné z nejpoužívanějších technik dotazování. Výhodou písemného dotazování je, že výběr respondentů může být uskutečněn se souboru o širokém územním rozložení a že dotazovaný má čas rozmyslet si odpovědi. Náklady jsou v porovnání s ostatními technikami dotazování nižší.

Patrně největší nevýhodou písemného dotazování je, že se ztrácí kontrola nad velikostí a strukturou výběrového souboru. Návratnost dotazníků se pohybuje okolo 30%. Dále je nevýhodou náročnost na přípravu, zvolení vhodné formulace otázek, nemožnost vysvětlení otázek. Otázky musí být jednoduché a snadno zodpověditelné.

Elektronické dotazování je novou a stále se rozšiřující technikou sběru dat, založenou na využití počítačů. Spojuje výhody písemného a telefonického dotazování (rychlé, levné, dostatek času na vyplnění). Urychluje zpracování dat, neboť je již dostáváme v elektronické podobě. V České republice lze zatím tuto techniku uplatnit většinou pouze při dotazování zaměstnanců firem, protože domácnosti ještě nemají dostatečné počítačové vybavení (8, s. 48).

4.3.2 Konstrukce dotazníku

Základem pro dotazování kterýmkoliv zmíněným způsobem je samozřejmě dotazník, neboli formulář, určený k zaznamenávání zjištěných informací.

Celý postup tvorby dotazníku lze rozdělit do několika etap (8, s. 75):

1. vytvoření seznamu informací, které má dotazování přinést,
2. určení způsobu dotazování,
3. specifikace cílové skupiny dotazovaných osob a jejich výběr,
4. konstrukce otázek ve vazbě na požadované informace,
5. konstrukce celého dotazníku,
6. pilotáž.

1. Seznam informací

Seznam informací, které chceme zjistit, vychází z přípravné etapy výzkumu, z úkolů a cílů výzkumu. Bez jejich určení nelze stanovené cíle dobře splnit. Na základě jejich určení potom můžeme tvořit otázky, které vedou právě ke zjištění požadovaných informací.

2. Způsob dotazování

Určení vhodného způsobu dotazování (osobní, telefonické, písemné, elektronické) vychází z výše uvedených charakteristik, výhod a nevýhod, jednotlivých dotazovaných technik. V úvahu musíme brát specifikaci a dostupnost vybrané cílové skupiny respondentů, časové hledisko, náklady aj.

3. Specifikace cílové skupiny respondentů a jejich výběr

Cílovou skupinu jsme si již určili v rámci stanovení cílů výzkumu a v rámci přípravné fáze. Nyní si musíme uvědomit, že každá specifická skupina na trhu se vyznačuje určitými odlišnostmi a zvláštnostmi. Toto nám potom pomůže při formulování otázek, při výběru jazyka a odborných termínů.

4. Konstrukce otázek

Při tvorbě jednotlivých otázek je potřeba zvažovat dvě hlediska:

- jakou funkci v dotazníku daná otázka má
- jakým způsobem ji položit, aby odpověď na ni přinesla přesně tu informaci, kterou potřebujeme

Podle způsobu, jakým respondent na otázky odpovídá, rozeznáváme tři základní skupiny otázek (4):

- uzavřené otázky
- otevřené otázky
- polouzavřené otázky,

Uzavřené otázky umožňují pouze výběr z nabízených variant. Tyto odpovědi se pak dají snadno a rychle vyhodnocovat, zpracování a analýza informací je podstatně jednodušší. Také respondenti mohou rychle a relativně snadněji odpovědět. Jejich stylizace je však často obtížnější. Tyto otázky nemohou poskytovat podrobné informace.

Existuje několik druhů uzavřených otázek:

- dichotomické otázky – umožňují pouze jednu ze dvou odpovědí, např. ano/ne
- trichotomické otázky – možné jsou tři odpovědi, užívají se kvůli respondentům, kteří neznají přesnou odpověď, např. ano/ne/nevím
- polytomické otázky – obsahují velký výběr odpovědí, dělí se na:
 - výčtové otázky, kdy respondent může vybrat jednu a více nabízených odpovědí
 - výběrové otázky, kdy se zaškrtnout pouze jednu možnou odpověď

Otevřené otázky jsou takové, na které respondent odpovídá vlastními slovy a které umožňují rozsáhlejší odpovědi. Jejich výhodou je, že neomezují respondenta. Nevnučují mu volbu. Proto jsou obvykle zdrojem nových anebo neznámých údajů. Na otevřené otázky se však odpovídá obtížněji než na otázky uzavřené. Respondent musí hledat vhodnou odpověď, srozumitelně ji formulovat a posléze i napsat. Nevýhodou otevřených otázek je, že se jejich odpovědi pracněji zpracovávají.

Polouzavřené otázky jsou pak takové, které nabízejí nejprve alternativní odpověď a potom ještě žádají vysvětlení anebo objasnění v podobě otevřené otázky, např.: ano - ne - pokud ano, proč? / jiné (prosím popište) apod.

Dalším druhem otázek v dotazníku, které jsou v marketingových výzkumech velmi často používány, jsou tzv. **škály**. Škálování umožňuje převod kvalitativních informací do kvantitativní podoby. Představuje techniku, jejíž pomocí respondenti promítají své postoje na stupnici. Ta může být vyjádřena verbálně, číselně nebo graficky (4).

Jelikož tato technika nebyla v mé diplomové práci použita, nebudu se o ní podrobněji rozepisovat.

5. Konstrukce celého dotazníku

Při konstrukci celého dotazníku musíme dbát především na to, aby byl správně logicky uspořádaný, optimálně dlouhý a schopen udržet respondentovu pozornost. Otázky musí na sebe logicky navazovat, aby dotazník umožnil přímý a logický postup myšlení respondenta.

Každá otázka má v dotazníku předem danou funkci. V praxi se rozlišují následující druhy otázek (8):

- úvodní otázky, jejichž funkcí je navázání kontaktu s respondentem, představení výzkumu nebo tazatele, vysvětlení účelu, vzbuzení důvěry a zájmu dotazovaného
- věcné, meritorní otázky, které jsou vlastně podstatou celého dotazníku, přinášejí informace týkající se předmětu šetření
- filtrační otázky umožňující logickou stavbu dotazníku, tj. aby respondenti, kteří odpovědí určitým způsobem na jednu otázku, nemuseli odpovídat na otázku další, která se jich netýká
- identifikační otázky, které zjišťují charakteristiky respondenta podstatné pro výzkum a které při zpracování výsledků slouží k hledání souvislostí mezi jednotlivými znaky, např. věkem, pohlavím, sociálním postavením apod.

Dotazník může být koncipován jako strukturovaný nebo polostrukturovaný (8).

Strukturovaný dotazník umožňuje rychlé vyplnění, snadný záznam a snadné zpracování informací. Obsahuje většinou otázky uzavřené a škálovací, popřípadě otázky vyžadující jednoslovnou odpověď. Nelze zde zachytit individuální odlišnosti respondenta, není zde prostor na odbočky.

Polostrukturovaný dotazník umožňuje respondentovi vyjádřit se volně, v rámci několika polouzavřených či otevřených otázek. Tímto dotazníkem můžeme postihnout více individuálních rozdílů, avšak je velice náročný na zpracování.

6. Pilotáž

Pilotáž slouží k ověření, zda je dotazník srozumitelný a zda přináší námi požadované informace. Jedná se o vyzkoušení dotazníku na malém množství nezaujatých respondentů, které má odhalit nedostatky dotazníku (8).

(Pozn.: v mém průzkumu byly použity pouze některé části marketingového výzkumu, např. slepý odhad při určení výběrového souboru, vesměs písemná forma dotazování, převážně polouzavřené a otevřené otázky atp..

Podrobně budou mnohé praktické problémy popsány v následujících kapitolách 2 a 3 praktické části práce.)

IV. PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část práce je rozdělena do několika kapitol. První se bude zabývat charakteristikou sportovního prostředí ve městě Příbrami, především ve vztahu k dětem a mládeži. To může čtenáři také pomoci lépe se zorientovat v dalších kapitolách, které se týkají samotného průzkumu. Jde o stanovení cílů průzkumu, použitou metodologii a následnou analýzu zjištěných údajů.

1. Charakteristika sportovního prostředí ve městě Příbrami

V následující kapitole se pokusím popsat podmínky pro sportování v dané oblasti. Zaměřím se především na nabídku sportovního vyžití pro žáky základních škol.

Nejprve se budu věnovat sportu organizovanému, tedy základním školám, sportovním klubům, komerční tělovýchově a dále se pokusím popsat možnosti pro sportování prostřednictvím neorganizované tělovýchovy a sportu.

Základní údaje o městě

Město Příbram leží ve Středočeském kraji 60 km jihozápadně od Prahy na úpatí Brdských hor. Jeho rozloha činí zhruba 3350 km² a žije zde okolo 35 000 obyvatel. Patří ke známým královským horním městům a dnes je spojováno především s těžbou stříbra hlavně na přelomu 18. a 19. století a později uranu v druhé polovině 20. století.

Právě v dobách těžby uranu dosáhlo město největšího rozvoje. Za prací se sem stěhovalo hodně lidí z celé republiky a byla zde postavena spousta kulturních a sportovních zařízení pro využití volného času horníků. Dnes tato zařízení slouží široké veřejnosti, školám a sportovním klubům.

Ve městě se nachází několik historických objektů, z nichž nejvýznamnější pozoruhodností je národní kulturní památka Svatá Hora, což je známé evropské mariánské poutní místo a také nejznámější poutní místo v Čechách. V městské části Březové Hory se nachází největší Hornické muzeum v ČR.

1.1 Organizované formy tělovýchovy a sportu

(Pozn.: všechny následující údaje a informace se vztahují na školní rok 2005/2006, ve kterém průzkum probíhal.)

1.1.1 Tělovýchova a sport na základních školách

V Příbrami se nachází 6 základních škol. Následující tabulka ukazuje přehled škol a počet žáků na jednotlivých stupních ve školním roce 2005/2006.

Tab. 1 – Přehled ZŠ v PB

škola	1. stupeň	2. stupeň	celkem
1. ZŠ	252	242	494
3. ZŠ	152	217	369
ZŠ Jiráskovy sady	251	336	587
5. ZŠ	293	248	541
ZŠ Bratří Čapků	370	347	717
7. ZŠ	315	359	674
celkem	1633	3749	3382

Všechny tyto školy jsou plně organizované základní školy s 1. – 9. ročníkem. Mají právní subjektivitu a jejich zřizovatelem je Městský úřad Příbram.

(Pozn.: v Příbrami je ještě Waldorfská škola, což je základní škola, gymnázium a odborné učiliště, kterou ve školním roce 2005/2006 navštěvovalo 176 žáků. Do svého průzkumu jsem ji však nezahrnula, neboť svým posláním vybočuje z obvyklých norem.)

Každá z výše uvedených základních škol je něčím charakteristická a má své specifické zaměření.

Z hlediska tématu mé diplomové práce je důležité, že jsou zde školy zaměřené na sport, které nabízejí svým žákům třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

Mezi ně patří 1. ZŠ, kde je již řadu let od 6. ročníku zřizována speciální třída s rozšířenou výukou volejbalu, jehož vyučování na škole je spojeno především se spoluprací místního volejbalového klubu VAVEX Příbram. Dále je to 3. ZŠ, která je již pátým rokem zařazena do sítě sportovních tříd se zaměřením na fotbal. Chlapci těchto tříd

jsou členy žákovských družstev fotbalového oddílu FK Marila Příbram, pohybově nadaná děvčata z těchto tříd se specializují na míčové hry se zaměřením na basketbal. A ještě také ZŠ Bratří Čapků, s rozšířenou výukou ledního hokeje a to ve spolupráci s největším místním hokejovým klubem HC Příbram.

Ostatní základní školy mají naopak rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů (ZŠ Jiráskovy sady) nebo výtvarné a hudební výchovy (5. ZŠ).

Na 7. ZŠ byla dříve třída s rozšířenou výukou atletiky a z počátku i volejbalu, který potom přešel na 1. ZŠ, dnes však již škola nemá žádnou třídu s rozšířenou výukou.

Vesměs všechny školy nabízí svým žákům celou řadu zájmových kroužků, prostřednictvím kterých se snaží vedení škol přimět děti a mládež k efektivnímu využití jejich volného času. Kroužky jsou z části ovlivněné zaměřením škol, ale samozřejmě také vybaveností a technickými možnostmi škol.

Nejvýstižněji o tom hovoří tabulky kroužků ZŠ (viz příloha 2).

Jednotlivé školy mají také k dispozici různá sportovní zařízení a vybavení, kam kromě tělocvičen a hřišť, které slouží především pro výuku tělesné výchovy a sportovní tréninky a kam mají žáci přístup pouze pod dozorem pedagoga či trenéra, patří rovněž sportovní vybavení, která mohou žáci využívat v době jejich volného času, jako například vně školy umístěné koše na basketbal či streetbal, stoly na stolní tenis a pro menší děti třeba nakreslené různé obrazce pro společné hry.

Zde bych chtěla podotknout, že některé sportovní objekty a vybavení patřící školám jsou v havarijním stavu a je nutné je zrekonstruovat.

Všechny uvedené školy organizují pro své žáky školy v přírodě, jejichž program se orientuje i na tělovýchovné aktivity, lyžařský výcvikový kurz, na prvním stupni výuku plavání a stále více škol pořádá, hlavně pro vyšší ročníky, kurzy se zaměřením na netradiční druhy sportů jako např. vodácký kurz, tzv. outdoorový kurz aj.

Všechny školy jsou také zařazeny do školní sportovní ligy, která je každý rok vyhlašována AŠSK a jsou do ní zařazeny i soutěže vyhlašované MŠMT a středočeským KÚ (viz příloha 3 - tabulka soutěží). Většina škol se účastní všech uvedených soutěží, jen některé sporty, jako šachy či sportovní gymnastika, mají účast nižší.

Z dalších akcí, které nejsou zahrnuty do sportovní ligy, uvedme například Běh města Příbrami nebo tradiční Běh Kovohutěmi, či celostátní turnaj v kopané, tzv. Coca Cola Cup.

Jak už jsem naznačila na začátku této kapitoly, pro mou diplomovou práci je důležité a především velmi potěšující, že 3 ze 6 základních škol v Příbrami jsou svým zaměřením orientované na sport. Také musím podotknout, že, jak vyplývá z výše uvedených informací a především z tabulek zájmových kroužků a tabulky soutěží, se i ostatní školy snaží určitým způsobem vést své žáky ke sportu. Odpověď na otázku, zda jsou tyto možnosti dětmi a mládeží dostatečně využívány, se dozvíme až z výsledků průzkumu v další částech diplomové práce.

1.1.2 Sportovní kluby a tělovýchovné jednoty ve městě Příbrami

V Příbrami působí velká řada sportovních klubů a tělovýchovným jednot, které jsou pro děti možností, jak se aktivně věnovat sportu.

Následující tabulka uvádí přehled klubů v abecedním pořadí v roce 2006.

Tab. 2 – SK a TJ v PB

č.	název klubu	č.	název klubu
1	Aeroklub Příbram	20	RC Autoklub
2	Aikido, Takewon - Do	21	SK Spartak
3	Atol klub - potápění	22	Sokol Brod
4	Autoklub Příbram	23	Sokol Březové Hory
5	Basketbalový oddíl při 3. ZŠ	24	Sportovní klub krasobruslení
6	Bruslařský klub	25	Table HC Stiga Game
7	Cykloklub Příbram	26	Table hokej klub
8	Český střelecký svaz	27	Teniscentrum Příbram
9	Dohnal Dancing	28	TJ Amasoma - softbal
10	FAMK Příbram	29	TJ Baník Příbram
11	FK Marila Příbram	30	TJ Baník Příbram - nohejbal
12	Florbalový klub	31	TJ Baník - Šachy
13	HC Příbram	32	TJ Sokol
14	Judo Příbram	33	TJ Spartak Příbram
15	Klub tanečního sportu	34	TJ Spartak Příbram - házená
16	Kynologický klub	35	TJ Žežice
17	OXYGEN klub	36	VAVAX volejbalový oddíl
18	Plavecký klub	37	Volejbalový oddíl při 1. ZŠ
19	Podbrdský Ski klub	38	Yacht klub

Pro vysvětlení některých názvů je možné použít seznam zkratk (str. 81).

Všechny sportovní kluby a tělovýchovné jednoty jsou určeny i dětem a mládeži, některé samozřejmě mohou navštěvovat až děti vyššího věku (např. RC Autoklub, Yacht klub,..).

Kluby mají pro své provozování různé podmínky, vyplývající z jejich zaměření a v závislosti na jejich finančních prostředcích.

Nejlépe je na tom FK Marila Příbram. Je to především díky tomu, že A tým mužů se již řadu let účastní první fotbalové ligy. Klub vlastní fotbalový stadion s odpovídajícími rozměry pro prvoligovou soutěž a 3 větší tréninková hřiště, která jsou využívána také pro soutěže mladších kategorií.

Druhý fotbalový klub SK Spartak, jehož A tým hraje krajskou soutěž, má pro trénování a zápasy k dispozici 4 větší fotbalová hřiště.

Vlastní prostory na sportování má ještě TJ Amasona (hřiště na softbal), TJ Sokol (tělocvična), volejbalový oddíl (4 antukové kurty a 2 kurty na beachvolejbal) a Sportklub OXYGEN (viz kap. 1.2).

Většina ostatních klubů a tělovýchovných jednot, jejichž provozování to vyžaduje, využívá pro své trénování a soutěže pronájem sportovních zařízení města Příbram (viz kap. 1.2) nebo školních tělocvičen či příbramské sokolovny (tělocvična TJ Sokol).

Podle mého názoru je nabídka sportovních klubů a tělovýchovných jednot pro město velikosti Příbrami v celku dostačující a také velmi pestrá. Vycházím i s toho, že kluby a jednoty v tomto městě samozřejmě vznikají (a zanikají) průběžně, s ohledem na zájem občanů o ně a vzhledem k měnícím se potřebám a požadavkům společnosti v oblasti sportu. Některé zde přetrvávají již řadu let, jiné se teprve rozvíjejí a až čas ukáže, zda v dané oblasti "přežijí" či nikoliv.

Myslím si, že by v Příbrami mohla být i větší snaha o informování občanů o možnostech navštěvovat tyto kluby a že spousta rodičů ani neví, že by mohla své dítě do nějakého takového sportovního klubu přihlásit.

Také bych chtěla poznamenat, že by některé kluby snesly rekonstrukci nebo aspoň částečnou úpravu jejich sportovního zařízení.

Jak jsou s nabídkou klubů spokojeny děti a mládež, nebo spíše, jak dané nabídky využívají a také jak jsou o ní informovány, zda jim vyhovuje sportovní prostředí a zázemí v klubech, to nám opět prozradí až výsledky průzkumu..

1.2 Komerční tělovýchovné a sportovní aktivity v Příbrami

V Příbrami se nachází několik zařízení působících v oblasti komerční tělovýchovy, tedy v té oblasti, kde jsou sportovní a tělovýchovné služby poskytovány za úplatu.

Jsou to především Sportovní zařízení města Příbram, Fitcentra, tenisová hala a tenisové kurty.

1. Sportovní zařízení města Příbram

Sportovní zařízení města Příbram je příspěvkovou organizací města Příbram, která vznikla osamostatněním jednotlivých ucelených středisek zajišťujících sportovní rekreační služby a s nimi spojené aktivity.

Mezi hlavní náplně služeb, které organizace zajišťuje, patří provozování tělovýchovných a sportovních služeb, provozování tělovýchovných a sportovních zařízení sloužících k regeneraci a k rekondici a ubytovací činnost.

Organizace je rozdělena do 3 základních středisek a to : středisko AQUAPARK – Plavecký bazén + sportovní hala, středisko Zimní stadion a středisko Nový Rybník.

AQUAPARK Příbram

Areál AQUAPARK - plavecký bazén se nachází v centru města. Zařízení AQUAPARKU je předurčeno k poskytnutí aktivního odpočinku návštěvníků, k relaxaci sil, ke sportovní činnosti oddílů plavání, k výuce plavání pro předškolní a školou povinné děti a nabízí také možnost plavecké výuky pro plaveckou i neplaveckou veřejnost.

V areálu se nachází vnitřní plavecký bazén s 6 drahami, vnitřní dětský bazén, dále je zde pro vyžití k dispozici chrlič vody, 2 bazénky s vířivkami, dětské brouzdaliště, 2 tobogány, sauna a parní lázně. V letním období je součástí AQUAPARKU venkovní bazén, který má 8 plaveckých drah. V areálu venkovního bazénu je možno pronajmout 2 hřiště pro plážový volejbal.

Sportovní hala se nachází v budově AQUAPARKU Příbram a byla nedávno celá nově zrekonstruovaná. Z hlediska jejího využití je možno halu považovat za víceúčelovou.

Hlavní možnost využití je volejbal (hala je využívána prvoligovým volejbalovým klubem VAVEX Příbram), nohejbal, tenis, basketbal a házená. Je možné ji rovněž využít pro pořádání různých jiných sportovních a kulturních akcí.

Zimní stadion

Zimní stadion se nachází v centru města vedle AQUAPARKU. Jeho součástí jsou 2 kryté ledové plochy se zázemím. **Velká hala** s hledištěm pro 3.700 sedících diváků a **malá hala** s hledištěm pro 1.200 stojících diváků.

Haly jsou využívány především hokejovými kluby a bruslařským klubem pro výuku a soutěže, dále pro pořádání různých kulturních akcí, malou halu je možné si pronajmout pro vlastní vyžití širokou veřejností a je určena pro veřejné bruslení.

Součástí komplexu je také prodejna sportovních potřeb, tenisový kurt a zrcadlový sál, který může sloužit k výuce baletu.

Areál Nový Rybník

Areál Nového Rybníka je využíván zejména k volné rekreaci, k procházkám a ke koupání v přírodním koupališti.

Pro sportovní vyžití je zde dále k dispozici **horolezecká stěna Jakub** s několika stěnami různých obtížností a **skatepark** se skateboardovými překážkami nejrůznějších typů. Velmi využívaná je další atrakce areálu **minigolf** s 18 drahami a v letním období je zde možnost ubytování v minicampu.

2. Fitcentra

V Příbrami existují celkem 4 zařízení poskytujících služby v oblasti fitness. Jsou to Sport klub OXYGEN, SPORT STUDIO FITNESS, SQUASH Club hotel Impuls, FITNESS JEŽEK.

Sportklub OXYGEN působí v Příbrami od roku 2002. V tomto městě je to první a zatím jediné zařízení tohoto typu, které nabízí většinu služeb z oblasti fitness a které je touto nabídkou srovnatelné s fitcentry nacházejícími se ve městech větších.

Do nabídky těchto služeb patří: posilovna, kardiozóna, spinning, 2 squashové kurty, aerobní sál, solárium, poradenství, fitness bar, dětský koutek.

Z hlediska tématu mé diplomové práce je důležité, že tento klub provozuje i **dětský aerobic** a to velice úspěšně. Členky sportklubu OXYGEN se pravidelně účastní nejrůznějších soutěží včetně ME a MS, a opakovaně obsazují medailové pozice.

V létě pořádá klub pro děti od 3 do 6 let a od 6 do 17 let Aerobik dance campy, kde se vyučují různé formy aerobiku, taneční formy, hip - hop, dance street a sportovní průprava.

SPORT STUDIO FITNESS, má ve městě dvě provozovny. Jedna zahrnuje posilovnu a solárium, druhá posilovnu pro ženy (ladies fitness), cycling a solárium.

Dále poskytuje SPORT STUDIO poradenství v oblasti zdravé výživy, diet, potravinových doplňků a homeopatie a také trenérskou činnost – navrhování tréninkových programů a konečná příprava na závody pro vrcholové a výkonnostní sportovce v individuálních sportech.

SQUASH Club hotel Impuls nabízí, a to nejen pro hotelové hosty, 2 haly na squash, bazén, saunu a menší posilovnu.

FITNESS JEŽEK nese název podle bývalého mistra ČR v kulturistice a „nejsilnějšího Příbramáka“ Tomáše Ježka. Jeho fitness zahrnuje posilovnu s 45 stroji, kde je Tomáš Ježek většinou osobně přítomen a napomáhá se cvičením a poradenstvím.

3. Tenisová hala a tenisové kurty

Tenisová hala, která byla vystavena teprve nedávno, nabízí na 3 antukových kurtech možnost celoročního využívání širokou veřejností. Dále je využívána tenisovým klubem pro tréninky a turnaje. Vedle haly se nachází 9 dříve kvalitních tenisových antukových kurtů, které jsou však, díky změně majitele, již rok mimo provoz a neudržované.

V Příbrami jsou dále 4 tenisové kurty v areálu fotbalového stadionu na Litavce a velký tenisový areál je také v Bohutíně, což je menší obec v blízkosti Příbrami, který

má 9 kurtů. I tyto kurty jsou nabízeny pro širokou veřejnost a pronajímány tenisovým klubem pro tréninky a turnaje.

Součástí Příbrami je také kratší sjezdovka, která je však již delší dobu mimo provoz, ale plánuje se její rekonstrukce a znovuotevření.

Pro posouzení toho, jak jsou občané Příbrami spokojeni s nabídkou komerčních aktivit v dané oblasti a zda je pro ně dostačující či nikoliv, by bylo potřeba udělat rozsáhlý marketingový průzkum. Já jsem se částečně o něco podobného pokusila ve svém průzkumu, který je však zaměřen pouze na děti ve věku 8 – 15 let. Myslím si však, že i tato část populace má nezanedbatelný vliv na jejich využívání a provozování. Jejich názory na tato zařízení se opět dozvíme v dalších částech práce.

Podle mého názoru, vycházejícího z mé vlastní zkušenosti a znalosti daného prostředí, by těchto aktivit mohlo být v Příbrami více. Například si myslím, že by město Příbram sneslo ještě další plavecké zařízení a nemusel by to být hned Aquapark s atrakcemi. Stačil by další plavecký bazén, ale jak krytý, tak venkovní, protože během školního roku je z velké části dne vnitřní bazén AQUAPARKU vyhrazen pro plaveckou výuku škol nebo plavecký oddíl a kapacita venkovního bazénu, který je otevřen v létě za hezkého počasí, opravdu neodpovídá požadavkům příbramské veřejnosti. Je to také proto, že v Příbrami je pro venkovní koupání vhodný už jenom Nový rybník, který bývá však často velmi znečištěný.

Také se domnívám, že by bylo vhodné vybudovat zde ještě další fitcentrum, jako je sportklub OXYGEN s podobnou nabídkou služeb, jelikož je OXYGEN zatím v Příbrami jediné zařízení tohoto druhu. Určitě by to mohlo prospět i z ekonomického hlediska, kdy by vybudování podobného fitcentra mohlo mít za následek vytvoření tlaku na pokles cen u služeb, které jsou těmito centry nabízeny, v důsledku působení tzv. "zdravé konkurence".

Město Příbram již také delší dobu jedná o opravě a znovuotevření sjezdovky. V okolí Příbrami a hlavně v přilehlých Brdských lesích jsou celkem dobré podmínky pro běžkové lyžování, takže by otevření sjezdovky mohlo přilákat do města více turistů směřujících za zimními sporty.

1.3 Neorganizovaná tělovýchova a sport

Jak bylo již uvedeno v teoretické části mé práce neorganizovaná tělovýchova a sport zahrnuje převážně aktivity, které si jedinci, rodina či zájmová skupina v daných podmínkách zajišťují sami. Dále jsem patří veřejně přístupné akce pořádané občanskými sdruženími většinou ve spolupráci s městem.

Podle mého názoru založeném opět na vlastním zmapování a znalosti daného území, bych řekla, že podmínky pro tento druh sportovní činnosti nejsou ve městě Příbrami zrovna nejlepší. Kritický je především nedostatek veřejně přístupných hřišť a sportovních ploch, kde si občané a to především děti, mohou ve svém volném čase zasportovat.

I když v posledních letech se situace postupně zlepšuje. Jde především o podporu stále oblíbenější **cykloturistiky** budováním cyklistických stezek. Příbram je součástí cykloturistických tras vyššího významu mezi které patří západní větev cyklotrasy Praha – Vídeň, dále regionální cyklistická trasa Blatná – Hostomice a turistická poznávací stezka určená pro cyklisty, pěší, případně lyžaře – běžkaře, vedená údolní nivou Litavky. Příbramí je dále vedena řada značených, vzájemně propojených turistických cest, které zprostředkovávají vazbu z města do krajiny a širšího rekreačního i kulturního zázemí regionu.

Město také podporuje rozvoj **lesoparků** umožňující intenzivní sportovní a rekreační využití městským obyvatelstvem. Mezi kompaktním městem a městským územím venkovského charakteru je situováno sedm lesoparků. Jejich vznik je motivován nutností vytvoření kultivovaného rekreačního prostředí přírodního parku, které svým charakterem leží mezi městským parkem a kultivovanou příměstskou, zemědělskou krajinou.

Občanská sdružení v Příbrami ve spolupráci s městem také pořádají různé sportovní akce. Jejich přehled v roce 2006 uvádí následující tabulka.

Tab. 3 - Sportovní akce v PB v r. 2006

datum	název akce
25.- 26.2.	Velká cena města Příbram - plavecké závody
25.3.	Memoriál Bedřicha Šupšíka - soutěž ve šplhu
9.4.	Český pohár (muži, mládež) - cyklistický závod
17.4.	Akademie Sokola
8.5.	Medvědí stezka - pochod
8.5.	Tenisový turnaj OHK Příbram
14.5.	Cena Slivice - soutěž ve střelbě
17.5.	Velká cena města Příbram - mezinárodní závod + mládež v cyklistice
20.5.	7. ročník automobilové orientační soutěže o putovní pohár města Příbram
20.5.	Závěrečný turnaj Českého poháru - stolní tenis
20.5.	Pohár středočeského kraje žactva (10 let) - plavecké závody
23.5.	Okresní kolo dopravní soutěže mladých cyklistů
24.5.	Okresní, popř. rozšířené kolo dopravní soutěže pro speciální a zvláštní školy
1.6.	Den dětí na dětském dopravním hřišti
3.6.	Dětský den na Novém Rybníku
5.- 6.6.	Krajské kolo dopravní soutěže mladých cyklistů
17.6.	Toadstool skateshot 2006 - skateboarding
24.6.	Brdská liga - závod v požárním sportu
26.6.	Běh Terryho Foxe
28.6.	GP Příbram - cyklistický závod
12.- 13.8.	Letní závod o Pohár města Příbram - pořadatel Kynologický klub
27.8.	Český pohár do vrchu Kamýk - cyklistický závod
13.9.	13. ročník turnaje v Rapid šachu
28.9.	Mistrovství republiky dvojic v cyklistice - muži, masters, junioři
7.10.	Běh města Příbram
6.- 8.10.	Rally Příbram - 28. ročník
28.10.	Krajská soutěž v plavání žactva (11-14 let)
29.10.	Pohár Kovohutí - soutěž ve střelbě
25.- 26.11.	Zimní přebor středočeského kraje žactva - plavecké závody

Mezi další sportovní akce pořádané kluby je potřeba také zahrnout všechny zápasy a soutěže na které se mohou jít občané Příbrami v rámci pasivního sportování podívat.

Ve 2. a 3. kapitole praktické části práce se budu zabývat stanovením cílů a hypotézy průzkumu, dále nutnou metodologií průzkumu a tvorbou dotazníku.

2. Cíle a hypotéza průzkumu

Obecný cíl:

Zjistit, jaký mají děti v dnešní době vztah ke sportu, zejména k jeho aktivnímu využívání.

Dílčí cíle:

1. Zjistit, jak často a jakým způsobem děti sport provozují (organizovaně x neorganizovaně).
2. Jaké sporty jsou u dětí nejoblíbenější.
3. Jaká sportoviště děti v dané oblasti navštěvují.
4. Jak jsou děti v dané oblasti spokojené s podmínkami pro sportování.

Hypotéza:

Domnívám se, že děti věnují aktivnímu sportování stále méně času a že poměr mezi dětmi provozujícími sport organizovaně, pravidelně a dětmi, které se sportu věnují nahodile, neorganizovaně, bude vyrovnaný.

Předpokládám, že mezi nejoblíbenější sporty budou u chlapců patřit fotbal a hokej, jak v oblasti sportu organizovaného, tak neorganizovaného a u dívek to bude v organizovaném sportu volejbal a aerobik a v neorganizovaném plavání a jízda na kole.

Vzhledem k tomu, že jsou, podle mého názoru, v dané oblasti stále nedostačující podmínky pro aktivní sportování a to především neorganizované bude z tohoto hlediska podle mě nejnavštěvovanějším sportovištěm AQUAPARK, jako jediné slušněji vybavené

centrum pro aktivní sportování a také pro mnou předpokládanou domněnku, že bude plavání patřit mezi jeden s nejoblíbenějších sportů.

Myslím si, že děti budou především v dané oblasti nespokojené s již výše zmíněnými nedostačujícími podmínkami pro sportování ve volném čase a to především s nedostatkem víceúčelových hřišť a dále také se špatným sportovním zázemím v oblasti sportu organizovaného, čímž mám především na mysli zastaralé a špatně vybavené prostředí pro sportování ve školách a sportovních zařízeních.

3. Použité metody - metodologie

V této části stručně uvedu mnou použité metody a postupy potřebné k zjištění požadovaných informací. Tyto informace by se daly charakterizovat jako primární, neboť nebyly v dané formě ještě nikdy publikovány, o faktech a o mínění respondentů, tj. o tom, co skutečně existovalo nebo existuje a jak dané skutečnosti respondenti vnímají, co si o ní myslí, a informace kvantitativní, tedy vyjadřující určité množství, velikost, úroveň zkoumaných jevů.

Dané metody a postupy, ze kterých zde vycházím, jsou charakterizovány v teoretické části práce (kap. 4) a nebudu je tedy zde již znovu popisovat.

3.1 Technika sběru dat

Jako nejlepší způsob shromažďování těchto dat jsem vyhodnotila techniku písemného dotazování. Zvolena byla varianta, kdy byly dotazníky osobně zaneseny na určité školy, přičemž bylo učitelům, ochotným dotazníky přijmout, na místě vysvětleno, jak s dotazníky pracovat. U některého vyplňování jsem byla osobně přítomna.

Písemné dotazování bylo zvoleno především pro jeho výhodu vyplývající ze schopnosti pokrýt velké množství respondentů na širokém územním rozložení a pro nižší náklady s ním spojené oproti ostatním technikám.

Také bylo, vzhledem k ochotě učitelů a dětí na ZŠ dotazníky přijmout a vyplnit, výrazně eliminováno riziko malé návratnosti.

3.2 Určení výběrového souboru

Předmětem průzkumu jsou děti navštěvující základní školu, což jsou děti ve věku 6 – 15 let. Pro co největší objektivnost zjištěných údajů, byly děti vybírány tak, aby věková struktura byla co nejpestřejší a aby, vzhledem ke svému věku, byly schopny dotazník vyplnit. Základní školy, na kterých průzkum probíhal, byly, vzhledem k různému zaměření a poloze, voleny také podle toho, aby zjištěné údaje byly co nejvíce objektivní.

Velikost vzorku byla určena slepým odhadem. Věkové rozmezí se pohybovalo od 8 do 15 let. Podrobněji budou tyto informace rozebrány v analytické části práce.

3.3. Tvorba dotazníku

Konstrukce dotazníku vychází z přípravné fáze výzkumu. Seznam informací, které má dotazování přinést, vyplývá ze stanovených cílů výzkumu. Zvolena byla forma písemného dotazování. Dotazník je koncipován tak, aby byl srozumitelný pro cílovou skupinu a časově nenáročný, aby nezabral žákům moc času z vyučovacích hodin. Při formulaci otázek byl především zohledněn věk dotazovaných.

3.3.1. Konstrukce otázek

V dotazníku, jako základní informace o sobě, nejprve každý žák uvedl pohlaví a věk. Uvedené informace mají identifikační charakter a slouží k rozdělení respondentů do určitých skupin. Tyto údaje mi umožní sledovat souvislosti mezi pohlavím resp. věkem respondentů (jelikož věkové rozpětí je celkem velké) a vztahem ke sportu.

Další otázky byly konstruovány následovně:

- 1. Věnuješ se pravidelně nějakému sportu ve sportovním klubu, tělovýchovné jednotě (např. Sokol), sportovním kroužku (např. při škole),...?**

Zakroužkuj : ANO NE

Uzavřená filtrační otázka, která je důležitá pro následné rozdělení žáků do dvou skupin. Každá skupina bude pracovat s vlastním dotazníkem. Otázka mi pomůže zodpovědět jeden z vytyčených cílů práce a to, jaký je poměr mezi dětmi, které se sportu věnují organizovaně, pravidelně a mezi dětmi, které se sportu věnují pouze, nahodile, neorganizovaně.

ANO

2. 1. Jaký je to sport? Napiš:.....

Otevřená otázka která umožní zjistit o jaký sport mají děti největší zájem popřípadě jaký sportovní klub či kroužek je nejnavštěvovanější.

2. Proč sis tento sport vybral(a)?

(vybranou odpověď zakroužkuj)

a) přivedly mě k němu rodiče

b) protože ho dělali kamarádi

c) protože mě zaujal

d) jiné (uved’):

3. Jak často ho provozuješ?

(vybranou odpověď zakroužkuj)

a) 1x týdně

b) 2x týdně

c) 3x – 5x týdně

d) jiné (uved’):

Polouzavřené otázky zjišťující, jakým způsobem se děti k danému sportu dostaly a jak intenzivně ho provozují.

(Pozn.: vzhledem k tomu, že některé děti uváděly více sportů, bylo možno zakroužkovat více odpovědí.)

4. Provozuješ ve svém volném čase i jiné sporty?

a) ANO: které:.....

b) NE

Polouzavřená otázka zkoumající, zda se děti věnují i dalším sportům.

5. Co tě nejvíce baví při tělesné výchově ve škole? Napiš:.....

.....

Otevřená otázka, která mi umožní zjistit, jaký druh pohybu preferují děti při TV ve škole.

6. Zakroužkuj ta sportoviště, která v Příbrami ve svém volném čase navštěvuješ:

- a) AQUAPARK (plavecký bazén)
- b) zimní stadion
- c) cyklostezky
- d) areál Nového rybníka (koupaliště, minigolf, skatepark,...)
- e) fitcentra (Oxygen, posilovny,...)
- f) jiné (uveď):.....

Polouzavřená otázka ze které se dozvím nejnavštěvovanější sportoviště v Příbrami.

7. Napiš, co by se dalo v Příbrami z hlediska sportu vylepšit (co ti zde chybí, co se ti nelíbí,...):.....

.....
.....

Otevřená otázka, která umožňuje dětem volně se rozepsat o tom, co by v Příbrami v oblasti sportu změnily.

NE

2.2.1. Děláš ve svém volném čase nějaké sporty?

(vybranou odpověď zakroužkuj, popřípadě dopiš)

- a) ANO: které:.....
- b) NE
- c) NE, ale chtěl(a) bych nějaký sport dělat. Napiš který:.....
.....

Polouzavřená otázka zjišťující, jakým sportům se věnují a zda vůbec sportují děti, které nenavštěvují žádný sportovní kroužek či klub.

2.2. Jak často sportuješ?

(vybranou odpověď zakroužkuj)

- a) každý den
- b) několikrát do týdne
- c) občas
- d) jen při tělesné výchově ve škole

2.3. Jak nejčastěji ve svém volném čase sportuješ?

(vybranou odpověď zakroužkuj)

- a) sám/sama
- b) s rodiči
- c) s kamarády
- d) nesportuji

Uzavřené otázky které umožní zjistit, jak často a jakým způsobem tyto děti sportují.
(Pozn.: opět bylo možno zakroužkovat více odpovědí.)

2.4. Díváš se občas na nějaký sport v televizi?

ANO: který.....

NE

Polouzavřená otázka sledující, zda se tyto děti zajímají o sport i jinak, než jen aktivně.

2.5. Co tě nejvíce baví při tělesné výchově ve škole? Napiš:.....

.....

2.6. Zakroužkuj ta sportoviště, která v Příbrami ve svém volném čase navštěvuješ:

- a) AQUAPARK (plavecký bazén)
- b) zimní stadion
- c) cyklostezky
- d) areál Nového rybníka (koupaliště, minigolf, skatepark,...)
- e) fitcentra (Oxygen, posilovny,...)
- f) jiné (uved'):.....

2.7. Napiš, co by se dalo v Příbrami z hlediska sportu vylepšit (co ti zde chybí, co se ti nelíbí,...):.....

.....

.....

Otázky 2. 5., 2. 6. a 2. 7. jsou shodné s otázkami 5, 6, a 7 v předešlém dotazníku.

Dotazník byl koncipován jako polostrukturovaný, neobsahuje úvodní otázky, které mají navázat kontakt s respondentem, tuto funkci přebírá tazatel. Obsahuje úvodní identifikační údaje a dále jednu otázku filtrační a sedm otázek věcných. Tento počet se mi zdál vzhledem k cílové skupině respondentů optimální a také proto, že dotazník obsahuje hlavně polouzavřené a otevřené otázky, které jsou časově náročnější na vyplnění i zpracování.

Pilotáž byla provedena dne 15.1. 2006 na 20 respondentech a pomohla mi odhalit určité nedostatky dotazníku.

4. Analytická část

V analytické části budou postupně rozebrány a okomentovány výsledky průzkumu. Nejprve podrobněji za pomoci tabulek a grafů, v závěru této části pak budou stručně shrnuty.

4.1 Sběr dat

Sběr dat probíhal v únoru 2006 na třech příbramských základních školách a to na 1. ZŠ, 3. ZŠ a ZŠ Bratří Čapků (školy jsou charakterizovány v 1. kap. prak. části práce).

Celkem bylo rozdáno 209 dotazníků v 10 třídách, což odpovídá přibližně 6 % z celkového počtu 3382 žáků. Na 1. ZŠ to bylo 87 dotazníků v 5., 2 x 8. a 9. třídě, kdy jedna z 8. tříd byla třída sportovní, na 3. ZŠ 42 dotazníků ve 3. a 5. třídě a na ZŠ Bratří Čapků 80 dotazníků ve 3., 2 x 7., a 9. třídě, přičemž byla jedna ze 7. tříd sportovní.

(Nutno zdůraznit, že v průzkumu byly zastoupeny všechny typy základních škol, což je možné považovat za určitý kvótní výběr.)

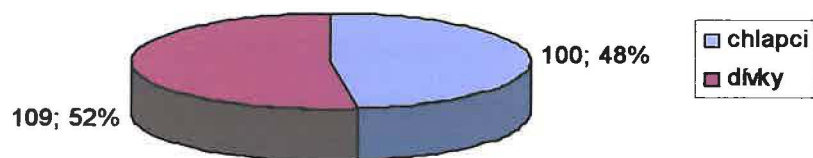
Vzhledem k ochotě učitelů i dětí dotazníky přijmout a vyplnit byla návratnost 100 %. Rovněž nebylo nutné některé dotazníky vyřadit, takže k samotné analýze bylo použito všech 209 dotazníků.

4.2 Analýza dat

Pro přehlednost jsou data zpracována do tabulek a grafů a je zde vždy uvedena absolutní i relativní (v %) četnost.

Strukturu všech respondentů vzhledem k pohlaví ukazuje následující graf.

graf 1 - pohlaví

Z grafu vyplývá, že poměr chlapců a dívek, kteří se průzkumu zúčastnili, byl celkem vyrovnaný.

Věkové rozpětí se pohybovalo od 8 do 15 let.

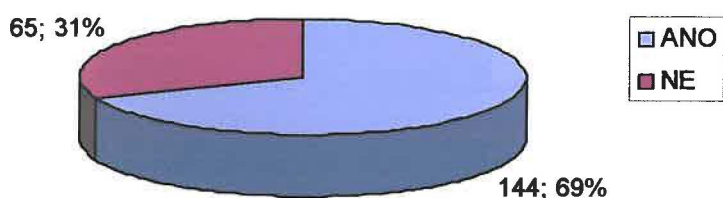
Základem dotazníku byla filtrační otázka:

Věnuješ se pravidelně nějakému sportu ve sportovním klubu, tělovýchovné jednotě (např. Sokol), sportovním kroužku (např. při škole), ...?

Zakroužkuj: ANO NE

Otázka mi umožnila rozdělit respondenty do dvou skupin a každá skupina dále pracovala s vlastním dotazníkem (viz kapitola - použité metody).

graf 2 - rozdělení respondentů

Z uvedených údajů vyplývá, že přibližně 2/3 dětí se věnují nějakým způsobem sportu organizovaně a zhruba 1/3 provozuje sport pouze nahodile, neorganizovaně.

Tyto údaje vyvracejí moji hypotézu, že poměr mezi oběma skupinami bude vyrovnaný a naopak se ukázalo, že děti jsou z velké části k aktivnímu sportování vedeni a mají k němu určitý vztah.

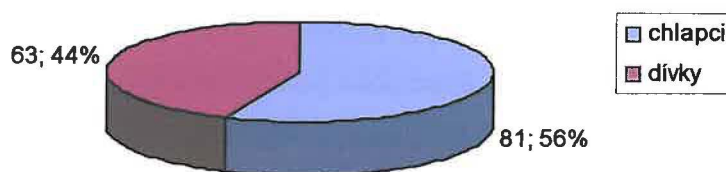
4.2.1 Analýza skupiny A

Nyní budu analyzovat skupinu, která odpověděla ANO. U každé otázky bude nejprve uvedena tabulka s výsledky (tabulky budou uváděny vždy dvě, zvlášť pro chlapce a dívky) a následovat bude komentář. Otázky již nebudu opakovat ani komentovat, protože jsou podrobněji rozepsány v metodické části práce, jen stručně uvedu, co měly za úkol zjistit.

(Pozn.: děti mohly u otázek uvádět i více sportů či kroužkovat více možností, takže se výsledný počet odpovědí u každé otázky liší, je pouze orientační a neshoduje se s počtem odpovídajících respondentů. Procentuální přepočtení vychází samozřejmě z počtu odpovídajících respondentů a ne z počtu odpovědí.)

Strukturu respondentů podle pohlaví v této skupině ukazuje graf 3.

graf 3 - pohlaví A

Organizovanou formou se tedy věnuje sportu více chlapců než dívek, což se dalo předpokládat, ale rozdíl není až tak veliký. Musíme brát však v úvahu fakt, že celkem odpovídalo na dotazníky 100 chlapců a z toho 81 (tedy 81 %) se jich věnuje organizovaně nějakému sportu, což je velmi dobrý výsledek. U dívek to bylo 63 (58 %) ze 109, což je o poznání výsledek horší.

Otázka 1 měla za úkol zjistit, o jaký sport, kterému se děti pravidelně věnují, se jedná.

Tab. 1A– Sport chlapci (CH)

sport	počet odp.	%
fotbal	22	27
volejbal	20	25
hokej	18	22
sport.hry	11	14
florbal	8	10
tenis	2	2
stolní tenis	2	2
plavání	1	1
gymnastika	1	1
atletika	1	1
potápění	1	1
šachy	1	1
házená	1	1
celkem	89	x

Tab. 2A - Sport dívky (D)

sport	počet odp.	%
volejbal	26	41
aerobik	10	16
sport.hry	10	16
jízda na koni	5	8
gymnastika	3	5
plavání	3	5
atletika	3	5
stolní tenis	2	3
kick-box	2	3
hip hop	2	3
fotbal	1	2
kl.tance,balet	1	2
krasobruslení	1	2
takewon-do	1	2
tenis	1	2
jízda na kole	1	2
cheerleaders	1	2
celkem	73	x

Jak se ukázalo, a potvrdila se tím i moje hypotéza, u chlapců patří mezi nejoblíbenější sporty fotbal a hokej a ani mě tolik nepřekvapuje, že na druhém místě se objevil volejbal, protože má tento sport v Příbrami širokou základnu a dlouholetou tradici a jak vyplývá z 1. kap. praktické části mé práce, mají děti v tomto městě spoustu možností, jak se volejbalu aktivně věnovat.

U dívek byla taktéž potvrzena moje hypotéza, že nejoblíbenější ze sportů bude volejbal, který zde převládá nad ostatními sporty, a to nejen z výše uvedených důvodů, ale i z celkové oblíbenosti tohoto sportu u ženského pohlaví. Také se potvrdilo, že mezi další oblíbené sporty bude patřit aerobik, jelikož se tento sport dostává dnes stále více do popředí a v Příbrami jsou pro jeho provozování vytvořeny dobré podmínky (viz kap.1

praktické části.). Myslím si, že procento jeho oblíbenosti, hlavně s rostoucím věkem dívek, se bude i nadále zvyšovat.

U obou pohlaví jsou také v popředí uvedeny sportovní hry, což vyplývá z nabídky kroužků na základních školách a to hlavně pro nižší ročníky. U chlapců se stává stále oblíbenějším florbal, který zažívá v dnešní době velký rozmach. Dívky mě pak překvapily jízdou na koni, která předčila i gymnastiku, plavání či atletiku a také se zde objevuje spousta dalších zajímavých sportů, jako tanec hip hop, bojová umění kick - box či takewon – do nebo cheerleaders (tzv. roztleskávačky při zápasech). U chlapců se jako neobvyklý sport objevilo potápění.

Otázka 2 se zajímala o to, proč si děti daný sport vybraly, kdy měly na výběr ze 4 možností: a) přivedli mě k němu rodiče, b) protože ho dělali kamarádi, c) protože mě zaujal, d) jiné (uved’).

Tab. 3A – Výběr sportu CH

možnost	počet odp.	%
a	18	22
b	13	16
c	61	75
d-je ve škole	2	2
celkem	94	x

Tab. 4A – Výběr sportu D

možnost	počet odp.	%
a	10	16
b	6	10
c	43	68
d-je ve škole	4	6
baví mě	3	5
jde mi	1	2
pro kondici	1	2
celkem	68	x

Z výsledků vyplývá, že u chlapců i dívek zdaleka převažuje možnost c), tedy že si daný sport vybrali, protože je zaujal. Tato skutečnost je podle mě pozitivní, neboť se z ní můžeme domnívat, že děti nejsou ke sportu nuceny a naopak si ho volí z vlastní vůle a je zde také větší pravděpodobnost, že se sportu, pokud je baví, budou věnovat i nadále.

22 % chlapců a 16 % dívek vybralo možnost a), tedy že je ke sportu přivedli rodiče. Myslím si, že je dobré, když se rodiče snaží určitým způsobem vést děti ke sportu, zvláště když jsou děti ve věku, ve kterém se ještě nedokáží sami objektivně rozhodnout, co dělat ve volném čase a sami by třeba nedělaly nic a jen seděly doma u televize či počítače. Nesmí to však překročit určité hranice, kdy jsou děti do sportu nuceny, často jsou přetěžovány a sport se pak pro ně stává, ač si to sami třeba ani neuvědomují, spíše

nepřítelem, který jim zabírá všechnen volný čas a zabraňuje tak jejich přirozenému vývoji v kolektivu kamarádů a ve škole. Děti by měly mít v první řadě ze sportu a pohybu radost.

16 % chlapců a 10 % dívek uvedlo, že si sport vybraly kvůli kamarádům a 2 % chlapců a 6 % dívek, protože byl nabízen ve škole. Z toho můžeme usuzovat, že kdyby tyto děti byly v jiné partě kamarádů či chodily na jinou školu, možná by si zvolily jiný sport, ale na druhou stranu by si také nemusely zvolit sport žádný. 4 dívky si sport vybraly, protože je baví nebo jim jde, což jen potvrzuje skutečnost, že by se danému sportu mohly věnovat dlouhodobě. Zajímavá je odpověď dívky, která si sport zvolila kvůli kondici.

Otázka 3 zjišťovala, jak často děti sport provozují. Opět měly na výběr ze 4 možností: a) 1x týdně, b) 2x týdně, c) 3x – 5x týdně, d) jiné (uved').

Tab. 5A – Frekvence sportování CH

možnost	počet odp.	%
a	16	20
b	11	14
c	50	62
d - 6x-7x	7	9
celkem	84	x

Tab. 6A – Frekvence sportování D

možnost	počet odp.	%
a	16	27
b	10	16
c	30	48
d-každý den	2	3
nepravidelně	2	3
celkem	63	x

62 % chlapců a 48 % dívek se sportu věnují 3x – 5x týdně. Tato intenzita sportování je podle mě pro zvolenou věkovou skupinu optimální. Samozřejmě záleží na tom, jak náročné jsou jednotlivé tréninky. Pokud sport děti opravdu baví a je i přiměřená intenzita zatížení, tak podle mě není problém, aby se sportu věnovaly i každý den.

Nezanedbatelná jsou i procenta, kdy se děti věnují sportu 1x a 2x týdně. Tyto děti pravděpodobně berou sport jako jednu ze součástí vyplnění svého volného času, ve kterém se věnují i jiným zálibám. Neznamená to však, že mezi nimi nemohou být tací, kteří se chtějí sportu věnovat dále a třeba i intenzivněji, ale nemají vzhledem k daným podmínkám možnost.

Dvě děvčata uvedla, že se sportu věnují nepravidelně, i když jsou v této skupině dětí, což přisuzují tomu, že jsou členkami určitého sportovního klubu nebo sportovního kroužku ve škole, ale buďto nechtějí a nebo nemají možnost věnovat se danému sportu pravidelně.

Otázka 4 se ptala na to, zda se děti ve svém volném čase věnují i jiným sportům.

ANO odpovědělo 65 (80 %) chlapců a 51 (81 %) dívek. Sporty jsou rozepsány v následujících tabulkách.

Tab. 7A – Jiné sporty CH

sport	počet odp.	%
fotbal	25	31
cyklistika	18	22
plavání	15	19
bruslení, hokej	13	16
basketbal	11	14
florbal	8	10
lyžování	7	9
běh	7	9
snowboard	6	7
cvičení, posilov.	5	6
stolní tenis	5	6
tenis	4	5
squash	3	4
skateboard	3	4
volejbal	2	2
nohejbal	2	2
šachy	2	2
míč.hry	1	1
jízda na koni	1	1
jóga	1	1
spining	1	1
potápění	1	1
rugby	1	1
rallycross	1	1
turistika	1	1
celkem	144	x

Tab. 8A – Jiné sporty D

sport	počet odp.	%
cyklistika	30	48
lyžování	15	24
plavání	14	22
bruslení	12	19
běhání	7	11
in-line	5	8
volejbal	4	6
přes švihadlo	4	6
tanec	3	5
basket	3	5
snowboard	3	5
skateboard	2	3
jízda na koni	2	3
turistika	2	3
posilování, cvič.	2	3
aerobik	2	3
squash	2	3
tenis	2	3
bowling	1	2
atletika	1	2
stolní tenis	1	2
florbal	1	2
fotbal	1	2
minigolf	1	2
celkem	120	x

Skutečnost, že přibližně 80 % chlapců i dívek uvedlo, že se ve volném čase věnují i jiným sportům, je velmi pozitivní a opět se potvrzuje, že děti v dnešní době mají ke sportu kladný vztah a neprovozují ho pouze proto, že musí.

U chlapců vede mezi doplňkovými sporty fotbal, ale hned na druhém místě, a u děvčat na prvním, je cyklistika, což, mimo jiné, poukazuje na veliký rozmach tohoto sportu v dnešní době. Na předních místech je také plavání a bruslení, což příkládám tomu, že pro

provozování těchto sportů jsou v Příbrami vytvořeny docela dobré podmínky. U dívek mě překvapilo na druhém místě lyžování.

Velmi zajímavá je také rozmanitost a prolínavost sportů u obou skupin. Objevuje se zde stále více sportů, které by třeba dříve v podobných průzkumech vůbec nefigurovaly, např. squash, snowboard, spinning. Prolínavostí sportů mám na mysli, že například jeden chlapec uvedl jógu či jízdu na koni a naopak dívky uváděly fotbal nebo florbal.

Odpověď NE, tedy že se jiným sportům nevěnují, vybralo 20 % chlapců a 19 % dívek. Myslím si, že to však z větší části neznamená to, že sportovat nechtějí, ale spíše, že svůj volný čas věnují právě jen tomu svému sportu a na jiný čas nemají.

Otázka 5 se zajímala o to, co děti nejvíce baví při tělesné výchově ve škole.

Tab. 9A – Sport při TV – CH

sport	počet odp.	%
fotbal, futsal	23	28
míčové hry	22	27
florbal	20	25
vybíjená	18	22
basketbal	13	16
atletika	8	10
volejbal	7	9
gymnastika	6	7
posilování	2	2
baseball	1	1
házená	1	1
nic	1	1
celkem	122	x

Tab. 10A – Sport při TV – D

sport	počet odp.	%
míčové hry	23	36
atletika	15	24
vybíjená	13	21
volejbal	12	19
gymnastika	11	17
basketbal	10	16
sk. př. bednu	8	13
florbal	6	10
fotbal	4	6
softbal	2	3
vše	2	3
posilování	1	2
celkem	107	x

Jak se opět ukázalo, pro chlapce je stále nejoblíbenějším sportem fotbal a u dívek to jsou míčové hry, které jsou u chlapců na místě druhém. U chlapců je hned za míčovými hrami florbal, který je především oblíben pro svou podobu s hokejem a nenáročnost provozování, a proto má i u dívek nezanedbatelné procento oblíbenosti. U obou pohlaví je také na předních místech vybíjená, která je především oblíbená u nižších ročníků. Možná je překvapující, že je u dívek na druhém místě atletika, která dokonce v obou skupinách předčila i volejbal, ale tento výsledek přikládám především tomu, že se volejbal na ZŠ vyučuje až na druhém stupni a proto tento sport neuváděly děti ze 3. a 5. tříd. Je zajímavé, že volejbal jako oblíbený sport při tělesné výchově, uvedlo pouze 9 % chlapců a 19 % dívek. Přitom v odpovědích na první otázku ho uvedlo 19 % chlapců a 41 % dívek.

1 chlapec dokonce uvedl, že ho nebaví nic a naopak 2 dívky uvedly, že je baví vše.

V otázce 6 měly děti vybrat příbramská sportoviště, která ve svém volném čase navštěvují. Měly na výběr z 6 možností : a) AQUAPARK (plavecký bazén), b) zimní stadion, c) cyklostezky, d) areál Nového rybníka (koupaliště, minigolf, skatepark,..), e) fitcentra (Oxygen, posilovny,..), f) jiné (uved').

Tab. 11A - Sportoviště CH

možnost	počet odp.	%
a	56	69
b	38	47
c	20	25
d	29	36
e	23	28
f-šk.tělocvič.	7	9
hřiště	4	5
foťb.stadion	4	5
lesopark	2	2
sokolovna	1	1
DDM	1	1
celkem	185	x

Tab. 12A – Sportoviště D

možnost	počet odp.	%
a	51	81
b	28	44
c	15	24
d	19	30
e	13	21
f-šk.tělocvič.	5	8
hřiště	3	5
lesopark	2	3
DDM	2	3
tenis.kurty	1	2
sport.hala	1	2
celkem	140	x

Jak jsem předpokládala, jako nejnavštěvovanější sportoviště, a to z velké části, je u obou skupin uveden AQUAPARK. Domnívám se, že je to hlavně z toho důvodu, že je to v Příbrami jediné sportovní zařízení tohoto typu s docela slušným vybavením a plavání je navíc u dětí velmi oblíbený sport, který se dá provozovat celoročně.

Průměrně 45 % chlapců i dívek uvedly zimní stadion. To jen opět potvrzuje mou domněnku, že pro bruslení jsou v Příbrami vytvořeny celkem dobré podmínky a to nejen pro chlapce hokejisty nebo pro krasobruslařky, ale i pro ostatní veřejnost.

Na třetím místě se pak u obou pohlaví objevil areál Nového rybníka, kde je možné koupání v přírodním koupališti, zahrát si minigolf a především starší děti navštěvují místní skatepark.

Vyšší procenta návštěvnosti jsem, vzhledem k oblíbenosti cyklistiky, předpokládala u cyklistických stezek. Je to pravděpodobně proto, že v dané oblasti je stezek pro cyklisty stále nedostatek.

28 % chlapců a 21 % dívek uvedlo možnost e), tedy fitcentra. Vzhledem k věku dotazovaných a podmínkám pro tento druh sportu v dané oblasti, jsou podle mě tyto údaje celkem odpovídající až vyšší.

Myslela jsem si, že by mohlo více dětí zvolit možnost f) a uvést i jiná sportoviště, než ty výše zmíněná. To lze přisoudit, mimo jiné, stále nedostačujícím podmínkám pro sportovní vyžití dětí v dané oblasti.

Otázce 7 přiřkládám velký význam, protože zde měly děti uvést, co by se dalo v Příbrami z hlediska sportu vylepšit (co jim chybí, co se jim nelíbí, ...). V tabulkách jsou odpovědi uvedeny pouze zkratkovitě a podrobně budou rozepsány v následujícím komentáři.

Tab. 13A- Vylepšení sportu v PB - CH

odpověď	počet	%
lepší a více hřišť	19	23
nevím	11	16
vše vyhovuje, nic	9	11
šatny zim. stadionu	9	11
aquapark	8	10
školní hřiště	8	10
skatepark	6	7
sjezdovka	5	6
víceúčelová hala	5	6
hokej A tým - 1.liga	5	6
zimní stadion	4	5
stadion Marily	3	4
beachvolej. kurty	2	2
lepší kurty (volejbal)	2	2
prodej. sport.potřeb	2	2
ZS - kraso x hokej	2	2
plochá dráha	2	2
hřiště na in-line hok.	2	2
kroužek na basket	1	1
cesty na in-line	1	1
sokolovna, vybavení	1	1
potápěčská škola	1	1
posilovna u 1. ZŠ	1	1
tým ve vyblížené	1	1
stolní tenis	1	1
tenis.kurty	1	1
celkově špatné pod.	1	1
celkem	113	x

Tab. 14A -Vylepšení sportu v PB - D

odpověď	počet	%
hřiště	11	17
vše vyhovuje, nic	11	17
aquapark	10	16
školní hřiště	9	14
nevím	8	13
cyklostezky	4	6
školní vybavení	4	6
drahá fitness	3	5
koupaliště	3	5
cesty na in-line	3	5
peníze-volejbal	1	2
baseb.hřiště	1	2
horolezectví	1	2
malé šatny ZŠ	1	2
značení cyklostezek	1	2
stezky pro koně	1	2
squashové kurty	1	2
atlet.hřiště u 1ZŠ	1	2
krytý skatepark	1	2
kurty na volej.	1	2
sjezdovka	1	2
hala na volejbal	1	2
celkem	78	x

V první řadě bych chtěla říct, že jsem potěšená a celkem i překvapená, v jaké míře děti na tuto otázku odpovídaly a některé jejich názory byly velmi zajímavé.

Pouze průměrně 15 % chlapců i dívek uvedlo, že neví co by zlepšili, nebo že jim vyhovuje vše.

Na prvním místě jsou u obou pohlaví uvedena hřiště, čímž se opět potvrdila moje hypotéza. Jde především o kritický nedostatek volně přístupných hřišť v dané oblasti, kam by si děti mohly jít ve svém volném čase jen tak zahrát fotbal či volejbal nebo nějaký jiný sport.

Celkem často byl také uváděn AQUAPARK, kde by děti hlavně požadovaly více atrakcí, ale také například čistší bazén a celkově větší hygienu.

Chlapci hokejisti by rádi zlepšili zázemí zimního stadionu, hlavně lepší šatny, celkovou modernizaci prostředí, 2 uvedli, že by chtěli zvlášť oddělení pro krasobruslení a hokej a většina by také uvítala zlepšení hokejového A týmu a postup do vyšší soutěže.

Děti, které se věnují volejbalu, by uvítaly opravu antukových kurtů a hřišť na beachvolejbal (určité opravy již byly na jaře 2006 provedeny). Jedna dívka dokonce uvedla, že by se mělo do příbramského volejbalu investovat více peněz. Dívka která uvedla halu na volejbal, měla zřejmě na mysli lepší halu pro trénování nižších kategorií, protože v nově zrekonstruované příbramské hale (viz kap 1 prakt.č.) trénují pouze muži.

Dále by především chlapci uvítali vylepšení skateparku (více překážek, byly tu i návrhy na zastřešení parku), opravu a znovuotevření sjezdovky nebo postavit krytou víceúčelovou halu přístupnou pro širokou veřejnost. Třem chlapcům se dokonce nelíbí stadion FK Marila Příbram.

Shodně vždy dva chlapce napadlo, že by tu mohlo být více prodejen sportovních potřeb, což je celkem zajímavý a také pravdivý postřeh, plochá dráha či hřiště na in – line hokej.

Dívky měly návrhy na vylepšení cyklostezek (více, lepší úprava a značení), chybí jim tu stezky na in – line bruslení, chtěly by zde více koupališť nebo aspoň čistší Nový rybník, a některé jsou také nespokojené s předraženými vstupy do fitness.

Vždy po jednom byly uvedeny u chlapců návrhy na otevření basketbalového kroužku na ZŠ Bratří Čapků, stezky na in – line, nové vybavení v sokolovně, otevření potápěčského kroužku, založit tým ve vybíjené, což je, vzhledem k oblíbenosti tohoto sportu u dětí, docela zajímavý nápad. Dále jeden chlapec uvedl, že by chtěl kroužek stolního tenisu, další by zlepšil tenisové kurty a jeden dokonce uvedl, že jsou zde celkově špatné podmínky pro sportování. Jako velmi dobrý nápad mi připadá otevřít nějakou posilovnu nebo fitness

v městské části, kde se nachází 1 ZŠ ("stará Příbram"), protože všechna příbramská zařízení tohoto typu se nachází ve druhé části Příbrami.

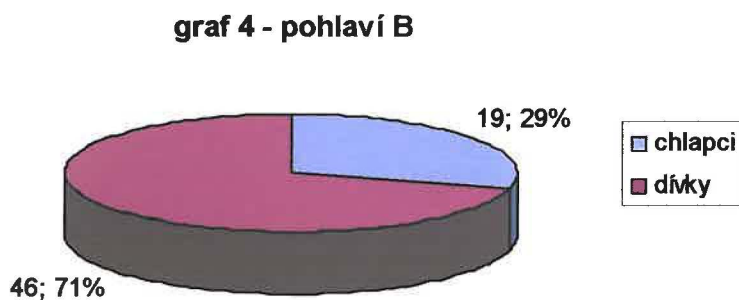
U dívek to pak byly například návrhy na vylepšení basebalového hřiště, nějaký kroužek či klub na horolezectví, stezky pro koně nebo více squashových kurtů.

4.2.2 Analýza skupiny B

Následovat bude analýza skupiny B, tedy těch dětí, které na první filtrační otázku odpověděly, že se nevěnují žádnému sportu ve sportovním klubu, tělovýchovné jednotě nebo sportovním kroužku. Sport tedy provozují pouze neorganizovaně, nahodile. Zopakují, že těchto dětí bylo celkem 65.

Postup při analýze této skupiny, je shodný s postupem u skupiny předešlé.

Strukturu respondentů skupiny B podle pohlaví znázorňuje graf 4.

Jak je vidět, skoro 3/4 této skupiny tvoří dívky. To poukazuje na to, a vyplývá to i z předešlých grafů, že ke sportu mají přeci jenom bližší vztah chlapci. Podotýkám, že z celkových 100 chlapců se jich neorganizovaně věnuje sportu pouze 19 (19 %) a ze 109 dívek je to 46 (42 %), což je jen o něco méně než polovina.

Otázka 2.1. se ptala na to, zda děti dělají ve svém volném čase nějaké sporty.

ANO odpovědělo 12 (63 %) chlapců a 26 (56 %) dívek, NE pouze 1 (5 %) chlapec a 5 (11 %) dívek a variantu c) která nabízela možnost - NE, ale chtěl/a bych nějaký sport dělat, zvolilo 6 (32 %) chlapců a 15 (33 %) dívek. Sporty jsou rozepsány v následujících tabulkách.

Tab. 1B – Sport chlapci (CH)

sport	počet odp.	%
a - cyklistika	9	47
fotbal	6	32
hokej, brusle.	3	16
plavání	3	16
posilování	2	11
basketbal	2	11
běhání	1	5
stol.tenis	1	5
lyžování	1	5
skateboard	1	5
nohejbal	1	5
volejbal	1	5
celkem	31	x

c - fotbal	5	26
hokej	1	5
celkem	6	x

Tab. 1B – Sport dívky (D)

sport	počet odp.	%
a - cyklistika	17	37
volejbal	11	24
in-line	8	17
plavání	6	13
turistika	5	11
lyžování	5	11
běhání	5	11
basketbal	4	9
se psem	4	9
snowboard	3	7
bruslení	2	4
míčové hry	2	4
aerobik	2	4
tanec	1	2
horolezectví	1	2
jízda na koni	1	2
tenis	1	2
atletika	1	2
cvičení	1	2
vybíjená	1	2
celkem	81	x

c – hip hop	4	9
boj. umění	2	4
gymnastika	2	4
volejbal	2	4
kick-box	2	4
sport.hry	1	2
aerobik	1	2
tenis	1	2
basketbal	1	2
bruslení	1	2
lyžování	1	2
celkem	18	x

Ukázalo se, že i děti, které zrovna nechodí do žádného sportovního kroužku nebo nejsou členy nějakého sportovního klubu, sport z velké části provozují, což je velmi potěšující. Jak bylo uvedeno výše, pouze 1 chlapec a 5 dívek odpověděly, že žádný sport neprovozují.

Na prvním místě je v této skupině dětí u obou pohlaví cyklistika. Tento sport je velmi častou a oblíbenou formou neorganizovaného sportování, a to nejen u dětí, protože pro jeho provozování, aspoň na rekreační úrovni, není zapotřebí žádného speciálního vybavení a vynaložení velkých nákladů. Opět berme v úvahu i fakt velkého rozvoje cyklistiky v dnešní době.

U chlapců se pak na druhém místě objevuje fotbal a dívky na druhé místo zařadily volejbal, i když pro provozování těchto sportů neorganizovanou formou nejsou v dané oblasti zrovna ideální podmínky. Překvapilo mě, že jenom 3 chlapci a 2 dívky uvedli hokej nebo bruslení a pouze 3 chlapci a 6 dívek plavání. U těchto sportů bych předpokládala, hlavně vzhledem k možnostem jejich provozování v Příbrami, procenta vyšší. U chlapců jsem vyšší údaje očekávala i u lyžování. Je také například zajímavé pozorovat, že pokud se jedná o neorganizované sportování, tak pouze 1 chlapec uvedl volejbal, v Příbrami jeden z nejrozšířenějších sportů.

Dívky mě pak překvapily na třetím místě in – line bruslením, které zdaleka předčilo i bruslení na ledě a především velkou rozmanitostí sportů, kdy se zde opět objevují nové, teprve se rozvíjející sporty například snowboard, aerobik, horolezectví. Líbilo se mi, jak 4 dívky shodně uvedly, že chodí na procházky nebo cvičit se psem.

Je překvapivé, kolik dětí zvolilo variantu c), tedy že žádný sport nedělají, ale chtěly by nějaký provozovat. 5 chlapců by rádo hrálo fotbal, 1 chlapec hokej a dívky, které vybraly tuto možnost, bylo dokonce 18. U nich můžeme opět pozorovat velkou rozmanitost a neobvyklost sportů, kdy se dokonce na prvním místě objevil hip hop a dále bojová umění a kick box, které byly uváděny stejně často jako volejbal nebo gymnastika. Důvody, proč děti daný sport neprovozují, mohou být různé.

Otázka 2.2. se zajímala o to, jak často děti sportují. Měly na výběr ze 4 možností:

a) každý den, b) několikrát do týdne, c) občas, d) jen při tělesné výchově ve škole.

Tab. 3B – Doba sportování CH

možnost	počet odp.	%
a	1	5
b	4	21
c	13	69
d	1	5
celkem	19	100

Tab. 4B – Doba sportování D

možnost	počet odp.	%
a	1	2
b	11	24
c	29	63
d	5	11
celkem	46	100

Průměrně 66 % chlapců i dívek zvolilo možnost c), tedy že sportují občas. To znamená, a některé děti mi to i do dotazníků uváděly, že sportují například párkrát do měsíce, 2 x za 14 dní, podle počasí apod. To jsem u této skupiny dětí celkem předpokládala.

Druhou nejčtenější variantou byla možnost b) několikrát do týdne. Hodnoty se pohybují okolo 22 %, což je podle mě celkem uspokojující výsledek.

Aspoň jeden chlapec a jedna dívka uvedli, že sportují každý den a naopak 1 chlapec a 5 dívek sportuje jen při tělesné výchově ve škole. To se shoduje s údaji u předchozí otázky, kdy také 1 chlapec a 5 dívek uvedlo, že ve svém volném čase nesportují vůbec.

Otázka 2.3. zjišťovala způsob, jakým děti nejčastěji sport provozují. Opět měly na výběr ze 4 možností: a) sám/a, b) s rodiči, c) s kamarády, d) nesporuji.

Tab. 5B – Způsob sportování CH

možnost	počet odp.	%
a	2	11
b	3	16
c	13	68
d	1	5
celkem	19	100

Tab. 6B – Způsob sportování D

možnost	počet odp.	%
a	13	28
b	10	22
c	30	65
d	5	11
celkem	58	x

Z uvedených výsledků vyplývá, že zdaleka nejvíce dětí sportuje společně se svými kamarády. To je velmi potěšující zjištění, které se dalo také předpokládat. Můžeme z toho usuzovat, že by se děti mohly ve vztahu ke sportu navzájem pozitivním způsobem ovlivňovat.

Na druhém místě je u chlapců možnost b), tedy že sportují s rodiči, kdy tuto variantu volily především děti z nižších ročníků, ale u dívek je až na místě třetím. U nich je druhá

nejčastější odpověď možnost c), že sportují samy. Když si to spojíme se sporty, které uváděly v odpovědích na první otázku, tak to není zase tak překvapující..

Variantu d), opět shodně s předešlými otázkami, vybral 1 chlapec a 5 dívek.

Otázka 2.4. se věnovala pasivnímu sportování u dětí, konkrétně jestli sledují nějaký sport v televizi, popřípadě jaký.

ANO odpovědělo 14 (74 %) chlapců a 38 (83 %) dívek. NE 5 (26 %) chlapců a 8 (17 %) dívek. Sporty jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Tab. 7B – Sport v televizi – CH

sport	počet odp.	%
fotbal	11	58
hokej	8	42
basketbal	1	5
OH	1	5
plavání	1	5
zimní sporty	1	5
tenis	1	5
celkem	24	x

Tab. 8B - Sport v televizi - D

sport	počet odp.	%
hokej	23	50
krasobrus.	18	39
fotbal	17	37
OH, MS	8	17
lyžování	7	15
volejbal	7	15
plavání	5	11
tanec,balet	4	9
tenis	4	9
míčové hry	4	9
atletika	3	7
basketbal	2	4
gymnastika	2	4
snowboard	1	2
celkem	82	x

U chlapců převládá fotbal následovaný hokejem, u dívek vede hokej, na druhém místě se pak objevuje krasobruslení a následuje fotbal. Těchto výsledků se normálně dosahuje i v jiných průzkumech prováděných u dospělé části populace. Dále chlapci i dívky uváděli olympijské hry, lyžování, zimní sporty, kde bych chtěla poznamenat, že v době kdy, průzkum probíhal, právě začínaly zimní olympijské hry, což mohlo mít vliv na některé výše uvedené údaje u zimních sportů.

Chlapci pak už jen uváděli basketbal, plavání a tenis.

To dívky jsou různorodější publikum. 15 % jich uvedlo volejbal, 11 % plavání, následuje 9 % u tance, tenisu a míčových her, 3 dívky uvedly atletiku, 2 dívky basketbal a gymnastiku a 1 dokonce snowboard.

U této otázky mě udivilo vyšší procento sledovanosti sportu u dívek než u chlapců, kdy 5 z 19 chlapců odpovědělo, že v televizi žádný sport nesledují.

Otázky 2.5., 2.6., a 2.7. se shodují s otázkami 5, 6, a 7 u předchozí skupiny. Protože jsou tyto otázky stejné, tak se pokusím i o určité srovnání odpovědí mezi oběma skupinami.

Otázka 2.5.

Tab. 9B – Sport při TV – CH

sport	počet odp.	%
fotbal, futsal	9	47
vybíjená	6	32
florbal	3	16
basketbal	3	16
nic	3	16
atletika	1	5
gymnastika	1	5
volejbal	1	5
salta, kotouly	1	5
celkem	28	x

Tab. 10B – Sport při TV – D

sport	počet odp.	%
volejbal	15	33
basketbal	13	28
míčové hry	12	26
gymnastika	8	17
vybíjená	7	15
florbal	5	11
běh	4	9
atletika	2	4
přehazovaná	2	4
sk.p. švihadlo	2	4
šplh	2	4
sk.p. kozu	2	4
softbal	1	2
rozcvička	1	2
aerobik	1	2
překážky	1	2
hrazda	1	2
nic	1	2
celkem	64	x

Stejně jako u předchozí skupiny, je i zde u chlapců nejoblíbenější fotbal nebo futsal, a to téměř z 50 %, u předchozí skupiny to bylo 28 %, následuje vybíjená s 32 %, 3 chlapci uvedli florbal a basketbal a po jednom chlapci byly uvedeny atletika, gymnastika, volejbal a salta a kotouly. Vzhledem k nízkému počtu chlapců v této skupině, je i o něco méně uvedených sportů.

3 chlapci napsali, že je při tělesné výchově ve škole nebaví nic, což je u toho jednoho chlapce, který vůbec nesportuje pochopitelné a u zbývajících dvou bych to přisoudila tomu, že se na školách nevyučuje jejich oblíbený sport jako například jízda na skateboardu nebo jízda na kole apod.

U dívek je zajímavé pozorovat rozdíly mezi skupinou A a B. Zde vede volejbal a na druhém místě je basketbal. U těchto sportů mě překvapila daleko vyšší procenta než u dívek z první skupiny. Následují míčové hry a po nich pak gymnastika, kterou uvedlo shodně v obou skupinách 17 % dívek. Vybíjenou zvolilo 15 % dívek u dívek ze skupiny A do bylo 21 %. florbal má procenta téměř shodná v obou skupinách. Největší rozdíl je však v atletice. Tu v této skupině uvedly pouze 2 (4 %) dívky, avšak ve skupině první byla na druhém místě s 24 %. Možná by se dalo říci, že mezi atletiku by se dal zařadit běh, který zde napsalo 9 % dívek, stejně tak jako dále uvedené skákání přes švihadlo, šplh, skoky přes kozu či hrazda mezi gymnastiku, ale podle mě je atletika i gymnastika velmi široký pojem zahrnující spoustu rozdílných sportů a cvičení a proto jsem ponechávala odpovědi v původní formě, tak jak je děti psaly, a to samozřejmě shodně u obou skupin.

Další sporty, které dívky vybraly, byly ještě přehazovaná, aerobik, překážky nebo rozcvička, což dívky ze skupiny A například vůbec neuváděly. Zde zase dívky neuvedly fotbal, softbal nebo posilování.

Na rozdíl od chlapců pouze 1 dívka napsala, že ji při tělesné výchově ve škole nebaví nic.

Otázka 2.6.

Tab. 11B – Sportoviště CH

možnost	počet odp.	%
a	12	63
b	6	32
c	4	21
d	6	32
e	2	11
f - hřiště	4	21
nic	2	11
sport.hala	1	5
fotb.stadion	1	5
celkem	38	x

Tab. 12B – Sportoviště D

možnost	počet odp.	%
a	43	93
b	22	48
c	9	20
d	16	35
e	8	17
f - lesopark	2	4
šk.tělocvič.	2	4
kynol.klub	1	2
Sokolovna	1	2
Brdy	1	2
tenis.kurty	1	2
celkem	106	x

I děti v této skupině uvádějí jako nejnavštěvovanější sportoviště AQUAPARK, což jsem také předpokládala ve své hypotéze. U dívek dosahuje dokonce 93 %. V předešlé skupině to bylo 81 %.

Chlapci zařadili shodně se 32 % na druhé místo odpovědi b) a d), tedy zimní stadion a areál Nového rybníka. U první skupiny byly daleko vyšší procenta u zimního stadionu, ale to pravděpodobně z toho důvodu, že se ve skupině A věnuje spousta chlapců aktivně hokeji. U dívek je shodně v obou skupinách na druhém místě zimní stadion, průměrně se 46 % a na místě třetím areál Nového rybníka průměrně s 33 %.

Na čtvrtém místě jsou u chlapců i dívek cyklostezky. Vzhledem k tomu, že je cyklistika v této skupině nejrozšířenější sport, očekávala bych procenta vyšší, což mohou mít opět za následek stále nedostačující podmínky v Příbrami pro tento druh sportu.

Možnost e) fitcentra vybrali 2 (11 %) chlapci a 8 (17 %) dívek, což jsou podle mě celkem odpovídající údaje. V první skupině to bylo 28 % a 21 %.

V odpovědích na možnost f) se u chlapců, shodně s první skupinou, objevují hřiště a fotbalový stadion, a dále pak sportovní hala. 2 chlapci dokonce uvedli, že nenavštěvují žádná příbramská sportoviště. V dívčích skupinách se shodně objevuje lesopark, školní tělocvičny a tenisové kurty. Překvapivě žádná z dívek v této skupině neuvedla hřiště, ale na druhou stranu jsou zde například Brdy, sokolovna nebo kynologický klub.

Otázka 2.7.

Tab. 13B -Vylepšení sportu v PB - CH

odpověď	počet	%
nevím	7	37
bazén	4	21
hřiště	4	21
zimní stadion	1	5
plochá dráha	1	5
více klubů	1	5
školní hřiště	1	5
haly na florbal	1	5
více parků	1	5
celkem	21	x

Tab. 14B-Vylepšení sportu v PB - D

odpověď	počet	%
nevím	13	28
bazén	7	15
nic	7	15
hřiště	5	11
trasy na in-line	5	11
cyklostezky	3	7
špína,ovzduší,parky	3	7
skatepark	2	4
čistší koupaliště	1	2
sjezdovka	1	2
tenisové kurty	1	2
minigolf	1	2
hala na hip hop	1	2
více TV ve škole	1	2
krytá horol.stěna	1	2
celkem	52	x

Na rozdíl od první skupiny měla v této skupině nejvíce procent odpověď nevím. Z 19 dotazovaných chlapců ji napsalo 7 (37 %) a u dívek to bylo celkem 28 %, což je také velké procento. Stejně jako ve skupině A uvedlo 15 % dívek odpověď nic. U chlapců se tato možnost neobjevuje.

Nejvíce procent mělo, shodně s první skupinou, vylepšení bazénu a hřišť, a to ze stejných důvodů.

Chlapci také shodně uváděli zimní stadion, plochou dráhu a školní hřiště, dále by v Příbrami uvítali více sportovních klubů, což je zajímavá odpověď, více parků nebo nějakou halu, kde by se dal hrát florbal.

U dívek se opět v popředí objevují trasy na in – line bruslení, zlepšení cyklostezek, a dále ještě shodně s první skupinou vylepšení skateparku, čistší koupaliště a oprava sjezdovky. Jedna dívka má také vztah k horolezectví, kdy by zde uvítala krytou horolezeckou stěnu.

3 dívky z této skupiny shodně napsaly že by v Příbrami uvítaly větší čistotu, především čistší parky a lepší ovzduší. To mi přijdou jako velice zajímavé a se sportem související postřehy. Další návrhy byly na vylepšení tenisových kurtů a minigolfu, otevření nějaké haly, kde by se dal tancovat hip hop a jedna dívka dokonce uvedla, že by chtěla více tělesné výchovy ve škole.

4.3 Shrnutí analýzy dat

- Téměř 3/4 dětí, které se průzkumu zúčastnily, se věnují pravidelně, organizovaně nějakému sportu.
- Pravidelně, organizovaně se věnuje sportu 81 % chlapců a 58 % dívek.
- Nejoblíbenější sporty na organizované úrovni v dané oblasti jsou u chlapců fotbal, volejbal a hokej a u dívek volejbal, aerobik a sportovní hry.
- Děti si daný sport vybraly hlavně proto, že je zaujal, průměrně 19 % chlapců a dívek přivedli ke sportu rodiče a průměrně 13 % si sport vybralo, protože ho dělali kamarádi.
- Pravidelně děti sportují nejčastěji 3x – 5x týdně (62 % chlapců a 48 % dívek), dále 1x týdně a pak 2x týdně.
- 80 % chlapců i dívek se věnuje ve volném čase i jiným sportům. Chlapci nejčastěji fotbalu, cyklistice, plavání a bruslení a dívky cyklistice, lyžování, plavání a bruslení.
- Neorganizovaně, nepravidelně nebo vůbec sportuje přibližně 1/4 dotazovaných dětí, z toho je 29 % chlapců a 71 % dívek.
- Z této skupiny ve volném čase sportuje 63 % chlapců a 56 % dívek. Přibližně 1/3 chlapců i dívek nesportuje, ale chtěla by nějaký sport dělat.
- Na neorganizované úrovni jsou v dané oblasti nejoblíbenější sporty cyklistika, fotbal, hokej a plavání u chlapců a u dívek to jsou cyklistika, volejbal, in – line bruslení a plavání.

- Nejčastěji tyto děti sportují občas (průměrně 66 %). Přibližně 23 % sportuje několikrát do týdne.
- Děti nejvíce sportují spolu se svými kamarády (kolem 67 %). Průměrně 13 % chlapců a 25 % dívek sportuje se svými rodiči nebo samy.
- 74 % chlapců a 83 % dívek z této skupiny sleduje sport v televizi. Chlapci hlavně fotbal a hokej, dívky hokej, krasobruslení a fotbal.
- Při tělesné výchově ve škole chlapci z obou skupin nejraději hrají fotbal, vybíjenou a florbal. Dívky z první skupiny mají nejraději míčové hry, atletiku a vybíjenou, dívky z druhé skupiny volejbal, basketbal a míčové hry.
- Děti nejnavštěvovanější sportoviště v dané oblasti je AQUAPARK (kolem 80 %). Dále jsou to zimní stadion (kolem 43 %), areál Nového rybníka (33 %), cyklostezky (23 %), Fitcentra (19 %), hřiště (8 %), školní tělocvičny (5 %), lesoparky (2 %).
- Děti by v dané oblasti především rády vylepšily hřiště pro sportování ve volném čase. Dále by uvítaly rozšíření a větší hygienu v AQUAPARKU, zlepšení zázemí zimního stadionu, opravu školních hřišť, více cyklostezek a stezky na in – line bruslení, vylepšení skateparku aj.

V. ZÁVĚR

Závěr práce je rozdělen na dvě kapitoly. V první se pokusím o srovnání teoretických zásad s praktickou realitou, ve druhé se pak budu věnovat zhodnocení výsledků, návrhům a doporučením.

1. Obecná teorie a praktická realita

Ve své práci jsem nejprve chtěla za pomoci teorie vysvětlit a objasnit základní pojmy z oblasti sportu zejména ve vztahu k dětem a mládeži. Šlo mi o to, poukázat na pozitivní vliv sportování na lidský organismus, hlavně v období růstu a dospívání, který si v dnešní době většina z nás již jistě uvědomuje, stejně tak jako jeho pomoc při prevenci negativních sociálních jevů. Dále bylo mým cílem nahlédnout do problematiky organizace a zajištění sportu v České Republice, aby si čtenář dovedl představit, kdo má daný resort na starosti, kdo je za co v této oblasti zodpovědný a na koho se v případě potřeby obrátit (např. s problémem, proč si moje dítě nemá v našem městě kam jít zahrát fotbal nebo volejbal, nebo proč ještě není opravené školní hřiště či nové cyklostezky). Zároveň to však mělo také poukázat na to, že nabídek sportovního vyžití možná není v našem okolí zase tak málo, jak si myslíme a že někdy jen stačí rozhlédnout se kolem.

Tyto teoretické zásady bych se nyní pokusila srovnat s praktickou realitou, tedy s výsledky, kterých jsem dosáhla v praktické části mé práce, při plnění cíle zmapovat sportovní možnosti v Příbrami a z výsledků průzkumu.

Vzhledem k tomu, že můj průzkum nepostihuje celou populaci, ale pouze vybranou věkovou skupinu ve vybraném regionu, kde obdobný průzkum, se kterým bych mohla objektivněji své výsledky porovnat, ještě prováděn nebyl, bude srovnání spíše orientační, neboť mohu vycházet pouze z dostupné teorie, která je zaměřena spíše všeobecně.

Z těchto teoretických zásad vyplývá, že dochází ke stálému snižování přirozené fyzické zátěže u všech věkových skupin obyvatelstva a že se aktivnímu sportování, ať pravidelně, či nepravidelně, věnují přibližně 2/3 obyvatelstva a 1/3 nesportuje vůbec. Přičemž si

většina význam sportu uvědomuje a mnozí z nich by se chtěli sportu soustavněji věnovat za předpokladu lepších podmínek. U dětí a mládeže trvale klesá míra spontánního sportování. Poměrně malá část dětí a mládeže intenzivně sportuje několikrát v týdnu, někdy i každodenně, na druhé straně velká část dětí i mládeže postrádá jakoukoliv fyzickou aktivitu během svého volného času.

K z části podobným výsledkům, hlavně co se týče podmínek pro sportování (viz dále), jsem dospěla i svým průzkumem. Avšak z hlediska aktivního sportování je situace u dětí v Příbrami daleko lepší. Z mého průzkumu vyplývá, že většina dětí (přibližně 87 %), nepočítaje tělesnou výchovu ve škole, alespoň občas sportuje a ze zbylých 13 % by většina nějaký sport provozovat chtěla. A nemyslím si, že by oproti ostatním měly zase o tolik více příležitostí. Možná tak více času, ale pokud člověk opravdu chce, tak si podle mého čas a způsob, jak si jít zasportovat, vždycky najde. Z teorie také vyplývá, že dochází v oblasti aktivního sportování k neustálému zhoršování situace a že roste počet zdravotně oslabených dětí, což můj průzkum, podle mého, trochu vyvrací.

Co se týká oblasti zajištění a organizace sportu v Příbrami, související s nabídkou sportovních možností, myslím si, že se město určitým způsobem snaží podporovat rozvoj sportu. Především v organizované podobě, tedy z hlediska různých sportovních spolků a tělesné výchovy a sportovních kroužků na školách, je nabídka podle mě celkem dostačující.

Ráda bych opět zopakovala, že 3 ze 6 příbramských základních škol, nabízejí třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy, všechny školy organizují pro své žáky školy v přírodě, lyžařský výcvikový kurz, na prvním stupni výuku plavání a také řadu sportovních soutěží. A mezi sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami, by si podle mého vybral skoro každý, neboť jejich nabídka je velmi pestrá. Bylo by však možná potřeba zlepšit informování občanů o možnosti navštěvovat tyto spolky nebo nějaké sportovní kurzy a kroužky. Jak jsou však na tom příbramské sportovní spolky po stránce ekonomické, aby mohly svým členům nabídnout dostatečně pestrý program bez přílišného finančního zatížení, je otázka druhá (která však nebyla předmětem mé diplomové práce).

V oblasti komerčních aktivit a hlavně pak v neorganizovaných sportovních aktivitách by bylo v Příbrami však určitě co vylepšovat. To samé mohu říci i o sportovním prostředí v Příbrami, tedy o vybavenosti města tělovýchovnými a sportovními zařízeními. I když neurčím přesně, v jaké míře Příbram plní urbanistického ukazatele 17 m² sportovních a

tělovýchovných ploch na jednoho občana, tak mohu jen souhlasit s teorií, že je i zde především kritický nedostatek veřejně přístupných sportovišť, ty stávající jsou v kritickém stavu a, i když vesměs všechny základní školy v Příbrami mají vlastní prostory na sportování, rozhodně by si řada z nich zasloužila rekonstrukci (podrobněji v další kap.).

S tím souvisí i to, že podle teorie jsou z hlediska poskytování finančních prostředků do sportu, nejtědřejší města střední velikosti s vyspělou sportovní tradicí, kam by se podle mého dala zahrnout i Příbram, a dále s dobrým materiálním zázemím, a to, jak vyplývá z předchozích informací, je v Příbrami už horší. A, přestože financování sportu v Příbrami nebylo předmětem mé diplomové práce, tak bych si opět dovolila souhlasit s obecnými teoretickými zásadami, že je podle mého většina financí věnována prvoligovým mužstvům fotbalu a hokeje. V Příbrami tedy hlavně fotbalu.

2. Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení

Hlavním cílem mé diplomové práce bylo zjistit, jaký mají děti, které jsou ve věku 6 – 15 let, tedy v letech kdy navštěvují základní školu, v dnešní době vztah ke sportu a to zejména jeho aktivnímu využívání. Vzhledem k pro mě nejpříjemnějším podmínkám byl jako vhodný způsob pro získání potřebných informací zvolen průzkum, který byl proveden u žáků základních škol ve městě Příbrami. Zároveň bylo také jedním z mých dalších cílů prozkoumat podmínky pro sportování v dané oblasti se zaměřením hlavně na nabídku sportovního vyžití pro žáky základních škol.

Předpokládala jsem, že dnes, v době nástupu a rozvoje stále propracovanějších informačních a komunikačních technologií, kdy volnému času dětí a mládeže vévodí sledování televize, hraní her na počítači a "surfování" po internetu a kdy, kromě výše zmíněné "zábavy", zahrnující ještě poslech reprodukované hudby a návštěvu restauračních zařízení, převažuje především nicnedělání, se budou děti věnovat sportu stále méně a to již od útlého věku.

Výsledky průzkumu mě však mile překvapily. Z celkových 209 dětí, které se průzkumu zúčastnily, se jich pravidelně v nějakém sportovním klubu nebo sportovním kroužku věnují sportu téměř 3/4. A i děti, které zrovna nenavštěvují nějaký sportovní kroužek nebo klub, ve svém volném čase z velké části sportují. Zároveň mě také překvapilo celkem velké procento dětí, které nesportují, ale chtěly by nějaký sport dělat.

Sporty, které děti převážně provozují, ať na organizované úrovni nebo neorganizovanou formou, nejsou, i vzhledem k přihlédnutí k podmínkám pro jejich provádění v dané oblasti, nijak překvapující. U chlapců vede fotbal, následovaný hokejem, volejbalem, cyklistikou a plaváním a u dívek je to volejbal, cyklistika, aerobik a plavání.

Bylo zajímavé pozorovat, kolik různých druhů sportů děti uváděly. Můžeme si všimnout, jak se do popředí dostávají nově vznikající a teprve se rozvíjející sporty hlavně aerobik a florbal, které v dnešní době zažívají veliký rozmach, a dále se zde objevuje například squash, snowboarding a skateboarding, tanec hip hop, různé druhy bojových umění, horolezectví aj. A naopak dochází ke snižování oblíbenosti u dříve velmi populárních sportů hlavně gymnastiky a atletiky.

Také mě potěšilo zjištění, že si děti daný sport volí především kvůli tomu, že je zaujme, a proto by zde mohla být i větší pravděpodobnost věnovat se mu i nadále a z vlastní vůle.

Děti také sportují převážně spolu se svými kamarády, což by mohlo mít za následek to, že by se mohly vzájemně ve vztahu ke sportu pozitivním způsobem ovlivňovat.

Určitý vliv na sportování dětí můžeme pozorovat i ze strany rodičů, kdy zhruba 1/5 dětí přivedli ke sportu rodiče a přibližně 1/5 dětí s rodiči sportuje. Na druhou stranu si myslím, že vliv by mohl být vzájemný a že by se dalo prostřednictvím sportování dětí pozitivně působit i na jejich rodiče.

Ze sportů, které děti rády provozují při tělesné výchově ve škole, by si mohli vzít inspiraci učitelé tělocviku na základních školách. Hlavně pokud by chtěly děti přimět bez řečí k pohybu, což je občas velmi těžké. Ani tyto sporty by asi nebyly pro učitele nijak překvapující, u chlapců vede fotbal, florbal a vybíjená a dívky rády hrají různé míčové hry, volejbal, vybíjenou. Trochu překvapující je atletika, kterou jako druhý nejoblíbenější sport, uvedly dívky z první skupiny.

K posouzení toho, jaké jsou podmínky pro sportování v dané oblasti a zda jsou tyto podmínky dostačující, mi měly napomoci hlavně poslední dvě otázky v dotazníku.

Nejnavštěvovanějším sportovištěm v Příbrami je AQUAPARK a to hlavně z toho důvodu, že je to jediné sportovní zařízení tohoto typu v Příbrami s docela slušným vybavením. Jak se ale ukázalo, i zde by děti uvítaly některé změny. Například další rozšíření AQUAPARKU, více atrakcí, ale také větší čistotu a celkově větší hygienu. Zde bych chtěla znovu poznamenat, že by podle mého město Příbram, i vzhledem k docela

velké oblibě plavání, a to nejen u dětí, sneslo ještě další plavecké zařízení a nemusel by to být hned Aquapark s atrakcemi. Stačil by další plavecký bazén, ale jak krytý, tak venkovní, protože během školního roku je z velké části dne vnitřní bazén AQUAPARKU vyhrazen pro plaveckou výuku škol nebo plavecký oddíl a kapacita venkovního bazénu, který je otevřen v létě za hezkého počasí, opravdu neodpovídá požadavkům příbramské veřejnosti. Je to také proto, že v Příbrami je pro venkovní koupání vhodný už jenom Nový rybník, který bývá však často velmi znečištěný.

Jak jsem předpokládala, tak by se také mělo v Příbrami vylepšit zázemí a vybavení v některých sportovních zařízeních a školách využívaných sportovními kluby a školami pro trénování a výuku. Jde především o zázemí na zimním stadionu a rekonstrukci některých školních hřišť a tělocvičen.

Jak už bylo několikrát zmiňováno, tak by bylo v Příbrami především nutné, aby se zde vybuodovala nějaká víceúčelová hřiště, kam by si děti mohly jít ve svém volném čase s kamarády zaspportovat.

Příbramská veřejnost by určitě dále uvítala ve městě a okolí další cyklistické trasy a stezky, kde by se dalo jezdit i na in – line bruslích, a zlepšení značení stávajících cyklostezek a tras.

Jako velmi zajímavý a vhodný mi přišel návrh jednoho chlapce, vybudovat v části Příbrami, kde se nachází 1. základní škola, nějakou posilovnu. Osobně si myslím, že v dané oblasti určitě chybí sportovní zařízení tohoto typu a, jak už bylo řečeno v první kapitole praktické části práce, že by příbramští občané podle mě uvítali a snesli nejen další posilovnu, ale hlavně další fitcentrum, jako je sportklub OXYGEN s podobnou nabídkou služeb, jelikož je OXYGEN zatím v Příbrami jediné zařízení tohoto druhu. Určitě by to mohlo prospět i z ekonomického hlediska, kdy by vybudování podobného fitcentra mohlo mít za následek vytvoření tlaku na pokles cen u služeb, které jsou těmito centry nabízeny, v důsledku působení tzv. "zdravé konkurence".

Město Příbram již také delší dobu jedná o opravě a znovuotevření sjezdovky. V okolí Příbrami a hlavně v přilehlých Brdských lesích jsou celkem dobré podmínky pro běžkové lyžování, takže by otevření sjezdovky mohlo přilákat do města více turistů směřujících za zimními sporty.

Na úplný závěr bych chtěla znovu poznamenat, že jsem potěšená a celkem překvapená, že děti v Příbrami mají z velké části ke sportu pozitivní vztah, sport provozují a snad je sportování i baví, a protože nemohu data získaná mým průzkumem porovnat s jinými podobnými údaji z předchozích let, mohu se pouze domnívat, že tento stav je celkem uspokojivý a přála bych si, aby nedocházelo v tomto směru v budoucnosti k výraznému zhoršování situace.

Doufám, že má práce pomůže všem, kteří se o tuto problematiku budou zajímat, a že to alespoň trochu ovlivní a posune oblasti a místa, kterých se to týká, správným směrem.

VI. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BENNETT, P. D. *Dictionary of Marketing Terms*. American Marketing Association, 1988.
2. ČÁSLAVOVÁ, E. *Management sportu*. Praha: East west Publishing Company a East Publishing Praha, 2000, ISBN: 80-7219-010-5.
3. ČÁSLAVOVÁ, E. *Management v tělesné výchově a sportu*. Praha: Karolinum, ISBN: 80-246-0050-1.
4. GAVORA, P.: *Výzkumné metody v pedagogice*. Brno: Paido, 1996, ISBN: 80-85931-15-X
5. KORECKÝ, B., MÁČEK, M. *Tělesná výchova dětí a mládeže*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1960.
6. KOTLER, P. *Marketing Management*. Praha: Grada Publishing, 1998, ISBN: 80-7169-600-5.
7. PERIČ, T. *Sportovní příprava dětí*. Praha: Grada Publishing, 2004, ISBN: 80-247-0683-0.
8. PŘIBOVÁ, M. a kol. *Marketingový výzkum v praxi*. Praha: Grada Publishing, 1996, ISBN: 80-7169-299-9.
9. SKALKOVÁ, J. a kol. *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983.
10. TOMŠÍK, M. a kol. *Sociologie pro ekonomy*. Praha: VŠE, 1991, ISBN: 80-7079-146-2
11. VINDUŠKOVÁ, J. *Role pohybových aktivit v životě dětí a mládeže*. Praha: FTVS UK, 2005, ISBN: 80-86317-38-2.
12. VOJÁČKOVÁ, L.: *Marketingový výzkum popularity sportu a sportovních hvězd u dětí ve věku 13 – 15 let*. Praha: DP, FTVS UK, 2002.
13. ZBOŘIL, K. *Marketingový výzkum: Metodologie a aplikace*. Praha: Oeconomica, 2003, ISBN: 80-245-0615-7.

Další zdroje:

14. KONCEPCE STÁTNÍ POLITIKY V TĚLOVÝCHOVĚ A SPORTU V ČESKÉ REPUBLICĚ. Praha: MŠMT ČR, 1999.

15. **NÁRODNÍ PROGRAM ROZVOJE SPORTU PRO VŠECHNY.**
Praha: MŠMT ČR, 2000, [online],
URL < <http://www.msmt.cz/sport/narodni-program-rozvoje-sportu-pro-vsechny> >, [cit. 2006-02-03].
16. **ZÁKON O PODPOŘE SPORTU.** Praha: MŠMT ČR, 2001, [online]
URL < <http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu> >, [cit. 2006-02-03].
17. **VOLNÝ ČAS A PREVENCE U DĚTÍ A MLÁDEŽE.**
Praha: MŠMT ČR, 2002, [online],
URL <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/volny-cas-a-prevence-u-deti-a-mladeze> >,
[cit. 2006-25-04].
18. **SMĚRY STÁTNÍ POLITIKY VE SPORTU NA LÉTA 2004 – 2006.**
Praha: MŠMT ČR, 2003, [online],
URL < <http://www.msmt.cz/sport/smery-statni-politiky-na-obdobi-2004-2006> >,
[cit. 2006-02-03].
19. **ZÁSADY ČINNOSTI SPORTOVNÍCH TŘÍD NA ZŠ.** Praha: MŠMT ČR, 2004,
[online], URL < <http://www.msmt.cz/sport/zasady-cinnosti-sportovnich-trid-na-zs-pro-obdobi-olympijskeho-cyklu> >, [cit. 2006-10-05].

Internetové stránky:

20. MŠMT ČR. [online], URL < www.msmt.cz >, [cit. 2006-01-03].
21. Město Příbram. [online], URL < www.pribram-city.cz >, [cit. 2006-03-05].
22. 1. ZŠ Příbram. [online], URL < www.1zs-pb.cz >, [cit. 2006-10-05].
23. 3. ZŠ Příbram. [online], URL < www.tenzor.cz/zsbrezhory >, [cit. 2006-10-05].
24. ZŠ Jiráskovy sady. [online], URL < www.sweb.cz/zsjspb >, [cit. 2006-10-05].
25. 5. ZŠ Příbram. [online], URL < <http://skoly.pb.cz/5ZS> >, [cit. 2006-10-05].
26. ZŠ Bratří Čapků. [online], URL < www.zspbc.cz >, [cit. 2006-11-05].
27. 7. ZŠ Příbram. [online], URL < www.7zs.wz.cz >, [cit. 2006-11-05].
28. Sport. zařízení Příbram. [online], URL < <http://szm.pb.cz> >, [cit. 2006-15-07].
29. FK Marila PB. [online], URL < <http://www.fkmarila.cz/> >, [cit. 2006-22-07].
30. SK Spartak PB. [online], URL <<http://www.skspartak.cz/>>, [cit. 2006-22-07].
31. Sport studio fitness. [online], URL < www.sport-studio.cz >, [cit. 2006-06-08].
32. Oxygen klub. [online], URL < www.oxygensport.cz >, [cit. 2006-06-08].

VII. SEZNAM ZKRATEK

AŠSK – Asociace školních sportovních klubů

D - Dívky

FAMK – Fotbalová Asociace malé kopané

FK – Fotbalový klub

GP – Grand Prix (Velká Cena)

HC – Hokejový klub

CH - Chlapci

KÚ – Krajský úřad

ME – Mistrovství Evropy

MS – Mistrovství Světa

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MO – Ministerstvo obrany

MÚ – Městský úřad

MV – Ministerstvo vnitra

OHK – Okresní hospodářská komora

PB - Příbram

RC – Rally cross

RVP – Rámcový vzdělávací program

SCM – Sportovní centrum mládeže

SG – Sportovní gymnázium

ST – Sportovní třída

ŠSK – Školní sportovní klub

ŠVP – Školní vzdělávací program

TJ – Tělovýchovná jednota

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

(Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu)

VIII. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tabulky:

- Tabulka 1 – Přehled ZŠ škol v PB (s. 33)
- Tabulka 2 – SK a TJ v PB (s. 35)
- Tabulka 3 – Sportovní akce v PB v roce 2006 (s. 42)

- Tabulka 1A – Sport chlapci (CH) (s. 54)
- Tabulka 2A – Sport dívky (D) (s. 54)
- Tabulka 3A – Výběr sportu CH (s. 55)
- Tabulka 4A – Výběr sportu D (s. 55)
- Tabulka 5A – Frekvence sportování CH (s. 56)
- Tabulka 6A – Frekvence sportování D (s. 56)
- Tabulka 7A – Jiné sporty CH (s. 57)
- Tabulka 8A – Jiné sporty D (s. 57)
- Tabulka 9A – Sport při TV – CH (s. 58)
- Tabulka 10A – Sport při TV – D (s. 60)
- Tabulka 11A – Sportoviště CH (s. 59)
- Tabulka 12A – Sportoviště D (s. 59)
- Tabulka 13A – Vylepšení sportu v PB –CH (s. 60)
- Tabulka 14A – Vylepšení sportu v PB – D (s. 60)

- Tabulka 1B – Sport chlapci (CH) (s. 63)
- Tabulka 2B – Sport dívky (D) (s. 63)
- Tabulka 3B – Doba sportování CH (s. 65)
- Tabulka 4B – Doba sportování D (s. 65)
- Tabulka 5B – Způsob sportování CH (s. 65)
- Tabulka 6B – Způsob sportování D (s. 65)
- Tabulka 7B – Sport v televizi CH (s. 66)
- Tabulka 8B – Sport v televizi D (s. 66)
- Tabulka 9B – Sport při TV – CH (s. 67)
- Tabulka 10B – Sport při TV – D (s. 67)
- Tabulka 11B – Sportoviště CH (s. 68)
- Tabulka 12B – Sportoviště D (s. 68)
- Tabulka 13B – Vylepšení sportu v PB –CH (s. 69)
- Tabulka 14B – Vylepšení sportu v PB – D (s. 69)

Grafy:

- Graf 1 – Pohlaví (s. 52)
- Graf 2 – Rozdělení respondentů (s. 52)
- Graf 3 – Pohlaví skupiny A (s. 53)
- Graf 4 – Pohlaví skupiny B (s. 62)

IX. SEZNAM PŘÍLOH

- 1. Dotazník**
- 2. Kroužky základních škol v Příbrami**
- 3. Tabulka soutěží školní sportovní ligy**

1. Příloha

DOTAZNÍK

DÍVKA / CHLAPEC

VĚK:

1. Věnuješ se pravidelně nějakému sportu ve sportovním klubu, tělovýchovné jednotě (např. Sokol), sportovním kroužku (např. při škole),...?

Zakroužkuj: ANO

NE

Pokud ANO, pokračuj na této stránce, pokud NE, otoč.

ANO

2.1. Jaký je to sport? Napiš:.....

2. Proč sis tento sport vybral(a)?
(vybranou odpověď zakroužkuj)

- a) přivedli mě k němu rodiče
- b) protože ho dělali kamarádi
- c) protože mě zaujal
- d) jiné(uved'):

3. Jak často ho provozuješ?
(vybranou odpověď zakroužkuj)

- a) 1x týdně
- b) 2x týdně
- c) 3x – 5x týdně
- d) jiné(uved'):

4. Provozuješ ve svém volném čase i jiné sporty?

- a) ANO: které:.....
- b) NE

5. Co tě nejvíce baví při tělesné výchově ve škole? Napiš:.....

.....

6. Zakroužkuj ta sportoviště, která v Příbrami ve svém volném čase navštěvuješ:

- a) AQUAPARK (plavecký bazén)
- b) zimní stadion
- c) cyklostezky
- d) areál Nového rybníka (koupaliště, minigolf, skatepark,...)
- e) fitcentra (Oxygen, posilovny,...)
- f) jiné (uved'):.....

7. Napiš, co by se dalo v Příbrami z hlediska sportu vylepšit (co ti zde chybí, co se ti nelíbí,...):.....

.....

.....

2. Příloha

KROUŽKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL V PŘÍBRAMI

Tab. 1 – Kroužky 1. ZŠ

Kroužek	ročník
sportovní I, II, III	1. st.
sportovní příprava I, II	4., 5. roč.
bojová umění	2. st.
florbal	1. i 2. st.
rybářský	1. i 2. st.
keramický I, II, III, IV	1. st.
keramický	2. st.
anglického jazyka I, II, III	2., 3. roč.
informatika I, II, III	1. st.
sborový zpěv	1. i 2. st.
netradiční výtvarné techniky	1. st.
výtvarný I, II	1. st.
žurnalistický	1., i 2. st.
matematický	9. roč.
českého jazyka	9. roč.
celkem kroužků	26

Tab. 4 – Kroužky 5. ZŠ

kroužek	ročník
gymnastika I, II	1.- 6. roč.
sportovní hry I, II	2. st.
sportovní hry	4. roč.
turistický	1. st.
turistický	2.- 9. roč.
informatika	2. st.
keramický	2.- 9. roč.
matematický I, II	9. roč.
angličtina I, II	1. roč.
angličtina I, II	2. roč.
angličtina I, II	3. roč.
angličtina	4., 5. roč.
celkem kroužků	18

Tab. 2 – Kroužky 3. ZŠ

kroužek	ročník
sportovní hry (dívky)	4.- 6. roč.
gymnastika (chlapci)	6., 7. roč.
sportovní kroužek (chlapci)	6.- 9. roč.
basketbal (dívky)	6.- 9. roč.
pěvecký	1.- 9. roč.
výtvarný	1., 2. roč.
keramika	2.- 9. roč.
zajímavá čeština	9. roč.
aranžování	6., 7. roč.
internet	5., 9. roč.
celkem kroužků	10

Tab. 3 – Kroužky ZŠ Jir. sady

kroužek	ročník
sportovní hry	2.- 3. roč.
sportovní hry	4.- 5. roč.
míčové hry (dívky)	6.- 9. roč.
florbal (chlapci)	4.- 9. roč.
aerobik I, II (dívky)	6.- 9. roč.
šachový kr. začátečníci	1.- 9. roč.
šachový kr. pokročilí	1.- 9. roč.
šachový kr. začátečníci	2.- 5. roč.
šachový kr. pokročilí	2.- 5. roč.
kroužek ochránců přírody	2., 3. roč.
zeměpisný	6. roč.
muzicírování	1.- 3. roč.
hudební	výběr
pěvecký	5.- 9. roč.
keramický	1.- 4. roč.
keramický	2.- 5. roč.
výtvarný	1.- 4. roč.
internet I, II	dle zájmu
matematický I, II	9. roč.
klub mladého diváka	7.- 9. roč.
kr. dovedných rukou	2.- 5. roč.
anglický jazyk	2. roč.
anglický jazyk	3. roč.
celkem kroužků	26

3. Příloha

TABULKA SOUTĚŽÍ ŠKOLNÍ SPORTOVNÍ LIGY

p.č.	soutěž	ročník	typ
1	přespolní běh	1.- 9.r., chlapci / dívky	B
2	přehazovaná	5., 6. roč.	K
3	minifotbal (okrsky)	6.- 9. roč., chlapci	B
4	minifotbal (okrsky)	6.- 9. roč., chlapci	B
5	vybíjená smíšená	4., 5. roč.	K
6	šachy	1.- 9. r., smíšená	C
7	sport. gymnastika	8., 9. roč., chlapci	C
8	sport. gymnastika	8., 9. roč., dívky	C
9	sport. gymnastika	6., 7. roč., chlapci	C
10	sport. gymnastika	6., 7. roč. dívky	C
11	vybíjená	1.- 3. roč., chlapci	C
12	vybíjená	1.- 3. roč., dívky	C
13	minibasket	4., 5. roč., chlapci	C
14	minibasket	4., 5. roč. dívky	C
15	basketbal	6., 7. roč., chlapci	C
16	basketbal	6., 7. roč. dívky	C
17	basketbal	8., 9. roč., chlapci	C
18	basketbal	8., 9. roč., dívky	C
19	volejbal	8., 9. roč., chlapci	C
20	volejbal	8., 9. roč., dívky	C
21	plavecko-běž. pohár	1.- 9.r., chlapci / dívky	K
22	Mc Donald's Cup	2., 3. roč.	C
23	Mc Donald's Cup	4., 5. roč.	C
24	altetický čtyřboj	8., 9. roč., chlapci	B
25	altetický čtyřboj	8., 9. roč., dívky	B
26	pohár rozhlasu	mladší žáci	B
27	pohár rozhlasu	mladší žákyně	B
28	pohár rozhlasu	starší žáci	B
29	pohár rozhlasu	starší žákyně	B
30	atl. všestrannost	1.- 3. roč.	C
31	atl. všestrannost	4.- 5. roč.	C

Typ soutěží : B – vyhlašované MŠMT

C – vyhlašované AŠSK

K – vyhlašované KÚ

(r., roč. – ročník, běž. – běžecký, atl. – atletická)